శ్రీ

శ్రీహయగ్రీవస్వామినే నమః.

శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణే నమః.

పరమపురుషార్థప్రదాయిని

యగు

శ్రీ

భక్తజనానుష్ఠానప్రకాశిక.

ఇయ్యది.

శ్రీమద్వేదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యోభయవేదాంతప్రవర్తక

శ్రీమాన్

మఱింగంటి వేంకటాచార్యస్వామివారియనుమతిచే,

శ్రీమత్తిరుమల నల్లాన్ చక్రవర్తుల శ్రీనివాస వేంకటాచార్య పాదారవింద సమాశ్రయణ పవిత్రాంతఃకరణులును శ్రీమల్లెల వంశపయఃపారావారరాకాసుధాకరులును కాంవ్యళ్లిగోత్రోద్భవులును కొండయాఖ్యస్వకృతపుత్రులును నగు వేంకటసుబ్బయాఖ్యుల ద్రవ్యసహాయముచే భక్తజనులకత్యంతోపయుక్తంబగునటుల శ్రీమత్తిరుమల నల్లాన్ చక్రవర్తుల నరసింహదేశిక కుమార తిరువేంకటాచార్యులవారిచే సముద్ధరింపబడెను.

విజయనగరం.

ఆర్. లక్ష్మయ్యచే

వాసాధుపేట శార్వరీనామ ముద్రాక్షరశాలయందు

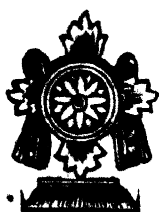
ముద్రింపబడెను.

1913.

శ్రీసీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత

• శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః. •

• శ్రీ హ య గ్రీ వా య న మః. •

అవతారిక.

శ్లో॥ జ్ఞానానంద మయందేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిం ।
ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవముపాస్మహే ॥

శ్రీహయగ్రీవస్వామినేనమః.

ఆర్యులారా !!!

సర్వేశ్వరునిచే సృజ్యమానమగునీప్రపంచమునగల మానవ కోటిచే కష్టసుఖము లనుభవింపబడుచున్నవి. కష్టము ప్రతికూలమైదుః

శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత
శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీరుక్మిణీ సత్యభామా సమేత.
శ్రీవేణుగోపాలపరబ్రహ్మణేనమః

భక్తజనానుష్ఠానప్రకాశిక.

శ్లో॥ లక్ష్మీనాథ సమారంభాం। నాథయామున మధ్యమాం॥ అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందేగురు పరంపరా ॥

బ్రాహ్మీముహూర్తే చోత్థాయ చింతయేదాత్మనో హితం। ఇతీరయంతి మునయో వేదవేదార్థ వేదినః। శ్రీ రాఘవం దశరథాత్మజమప్రమేయం సీతాపతింరఘుకులాన్వయ రత్నదీపం ఆజాను బాహుమరవింద దళా యతాక్షం రామం నిశాచర వినాశకరం నమామి॥ ఫుల్లేం దీవరకాంతిమిందువదనం బర్హా వతంస ప్రియం శ్రీవత్సాంకముదారకౌస్తు భధరం పీతాంబరం సుందరం। గోపీనాం నయనోత్పలార్చిత తనుం గోగోపసంఘా వృతం గోవిందం కలవేణువాదనపరం శ్రీరుక్మిణీశం భజే శ్రీరంగశాయినంధ్యాత్వాతత్వాగురుపరంపరాం॥ సిమస్య్రశ్రీలయం మత్వాధ్యాయే త్స్వాచార్య సత్తమం॥శ్రీమత్కౌశిక వంశ దుగ్ధజలధే స్సంపూర్ణ చంద్రోదయం. వాత్సల్యాది గుణాగ్రగణ్యవరదా చార్యాంఘ్రిపద్మా శ్రయం శ్రీ రంగార్యవరాభిమానిత సుతం శ్రీభాష్య చింతాపరం వేదాంతజ్ఞ నృశింహ దేశికవరం ధ్యాయేద యాంభోనిధిం॥ హరిః శ్రీ మద్రామానుజ గోవిందోహరిః,

పరమార్థము.

సత్సంగాద్భవనిస్పృహో గురుముఖాచ్ఛ్రీశం ప్రపద్యాత్మవా

ప్రారబ్ధం పరిభుజ్య కర్మనికలం ప్రక్షీణకర్మాంతరః। న్యాసాదేవ నిరంకు
శేశ్వరదయా నిర్లూన మాయాన్వయో హార్దానుగ్రహలబ్ధమధ్యధమని
ద్వారాద్బహిర్నిర్గతః॥ ముక్తోర్చిరాదిపర్వపక్షపదుదజ్ఞానసాబ్దవాతాం శు
మద్గ్లావిశస్యద్వరుణేంద్ర ధాతృమహితస్సీమాంత సింధ్వాప్లుతః। శ్రీవై కుం
ఠముపేత్యనిత్యమజడం తస్మిన్ పరబ్రహ్మణ స్సాయుజ్యం సమవాప్య నం
దతిసమంతే నైవధన్యః పుమాన్॥ ప్రతిష్ఠా త్యానుసంధేయం పరమా
ర్థం ముముక్షుభిః। శ్లోకద్వయేన సంక్షిప్తంసువ్యక్తంవరదోబ్రవీత్ ॥ఉద్య
ద్భాను సహస్రభాస్వరపర వ్యోమాస్పదం నిర్మలజ్ఞానానంద ఘనస్వరూ
పమమల జ్ఞానాదిభిః షడ్గుణైర్జుష్టంసూరిజనాధిపం ధృతరథాంగాబ్జం సు
భూషోజ్జ్వలం శ్రీభూసేవ్య మనంత భోగనిలయం శ్రీవాసుదేవంభజే స
ప్తప్రాకారమధ్యే సరసిజముకుళో ద్భాసమానేవిమానే। కావేరీమధ్యదే
శే మృదుతలఫణిరాడ్భోగపర్యంకభాగే। నిద్రాముద్రాభి రామం కటి

నికటశిరః పార్శ్వవిన్యస్తహస్తం పద్మాధాత్రీ కరాభ్యాం పరిచితచ
రణం రంగనాథం భజేహం॥ విమానం ప్రణవాకారం వేదాశ్శృంగిచతు
ష్టయం। సవాసుదేవో భగవాన్ ప్రణవార్థ ప్రదాయకః॥ కావేరీవిరజా
సేయం। వైకుంఠంరంగమందిరం।సవాసుదేవోరంగేశః ప్రత్యక్షం పరమం
పదం॥ పాతుప్రణతరక్షాయాం విలంబమసహన్నివ। సదాపంచాయుధీం
బిభ్రత్సన శ్రీరంగనాయకః॥ లక్ష్మీకల్పలతోత్తుంగస్తనస్తబకచంచలః।
శ్రీరంగనాథభృంగోమే రమతాం మానసాంబుజే॥ కౌసల్యాసుప్రజారా
మ పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే। ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల కర్తవ్యందైవమా
హ్నికం॥ తతోఖిలజగత్పద్మబోధాయాచ్యుతభానునా। దేవకీపూర్వసం
ధ్యాయామావిర్భూతం మహాత్మనా॥ సంబోధ్యరంగనాథంచ॥ శ్రీభూనీ
ళాదిసేవితం। ధ్యాత్వాత్వారహస్యత్రితయం। ధ్యాయేద్గురుపరంపరాం॥

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

పూరీరాగం — రూపక తాళం.

హరిః॥ శ్రీమద్రమారమణగోవిందోహరిః॥

రామానీమహిమదెలియ॥ నెవ్వరితరమురా సీతా ॥రా॥

1 పామరుండ తామసుండ పరమానీచుండన న్నేమగకనుబ్రోవకున్న
నెవరివాడ నగుదు కోదండ ॥రా॥

2. మందబుద్ధి నన్నుబోటి • మానవునకు నీగుణాళి।
అందరాదుగదర • యెందెందు జూచినాను పట్టాభి ॥రా।

3. నైకజన్మపుణ్యఫలవిపాక విశేషమునగాని।
నీకరుణా సాగదురనిక్కమునిక్కము నిక్కముకోదండ ॥రా॥

4. దోసములేజేసినాడ దొరవుక్షమియింపగదర।
దానుకులజ శ్రీరామ దాసునితప్పులు దండము కోసరి ॥రా॥

సానిధపనిధధపమ। పాపమగమగరిసని । సారిసగరి మగప మ
ధప । గరిసనిధ । రిసానిధపధపామపమ । గమగరిసని ॥ రా ॥

హరిః॥ శ్రీమద్రమారమణగోవిందోహరిః॥ హరిర్హరతి పాపాని దుష్టచిత్తైరపిస్మృతః। అనిచ్ఛయాపిసంస్పృష్టోదహత్యేవహిపావకః। బ్రాహ్మే ముహూర్తేచోత్థాయచింతయేదాత్మనోహితం॥ ఇతీరయంతిమునయో వేదవేదార్థవేదినః॥

శ్రీపతిం పద్మజారాధ్యమిక్ష్వాకుకులదైవతం। పూర్వదేశకనిష్ఠేపంవందే శ్రీరంగనాయకం॥ శ్రీరంగనాథపరబ్రహ్మణేనమః॥ శ్రీమతేరామానుజాయనమః॥ శ్రీమద్వేంకటదేశికాయనమః॥ శ్రీమన్నృసింహగురవేనమః॥ శ్రీదఖిలభాగవతేభ్యోనమః॥ లక్ష్మీచరణలాక్షాంకసాక్షీచ్ఛ్రీవత్సవక్షసే। క్షేమంకరాయసర్వేషాం శ్రీరంగేశాయ మంగళం॥
మంగళాశాసన పరైర్మదాచార్య పురోగమైః॥ సర్వైశ్చపూర్వైరాచార్యైస్సత్కృతాయాస్తు మంగళం॥

శ్రీమద్రామానుజాచార్యస్వామి ప్రబోధపద్యములు.

కాషాయశోభికమనీయశిఖానివేశం దండత్రయోజ్జ్వలకరం విమలోపవీతం। ఉద్యద్దినేశనిభముల్లసదూర్ధ్వపుండ్రం రూపం తవాస్తు యతిరాజ దృశోర్మమాగ్రే॥

ముద్దుమొగంబు కెంజిగురు మోవి। దయారస మొల్కు కన్నులున్। నిద్దపుచెక్కులున్। పసిడినిగ్గులు దేరెడు మేను బాగుగా। దిద్దిన యూర్ధ్వపుండ్రమును తెల్లని జన్నిదముం త్రిదండమున్। తద్దయు నొప్పు చిన్నిశిఖ దాల్చిన మా యతిరాజు గొల్చెదన్॥

ధరలోనం గల బద్ధులన్ విరజలో స్నానంబు చేయించి మా। చరణాబ్జంబుల చెంత జేర్తు నని యుత్సాహంబు దీపింప శ్రీ। వరుతో బన్నిద మాడి వచ్చి కలిగర్వంబంతయుం దీర్చునా। గురురాట్చంద్రుడ నీకు మ్రొక్కెదను మేలొక్కవయ్య రామానుజా॥

తెరవుం గానక యాదు జీవతతికి ద్వేషాభిముఖ్యంబులా। దరణీయంబుగ గల్గజేసి యట సత్సాంగత్యముం గూర్చి నీ। చరణాబ్జంబుల పై మరుల్ గొలిపి యుత్సాహంబు నొందించు స। ద్గురురాట్చంద్రుడ వీవ మ్రొక్కెదను మేలొక్కవయ్య రామానుజా॥

ఆకలేకన్ గరుణించి యొల్లొలుత దేహాత్మాభిమానంబు దు। స్తరమంచుం దొలగంగ ద్రోచి నిఖిలాత్మేశేశికిం గల్గుదు। ర్భరముల్ గైకొని వారి నిర్భరులగా పాలించి రక్షించు స। ద్గురురాట్చంద్రుడ వీవ మ్రొక్కెదను మేలొక్కవయ్య రామానుజా॥

గరిమన్ మంత్రపదత్రయంబు నదుమన్ గన్పట్టు నర్థంబునం।

దు రుచింతెందగజేసి నెమ్మదిని సంతోషంబు వాటిల్ల సా। దర మింపొం
దవిభక్తియందు ప్రతిపాద్యంబైన మేల్గూర్చి నా। కొరతల్ దీర్చిన దేశి
కావ్యాయుడ మేల్కొనవయ్య రామానుజా॥

తిరుమంత్రంబుననుండు సారపదముం దీపించు వాక్యద్వయా।
దరణీయంబుగ నొప్పు తచ్చరణశబ్దార్థయుగ్మంబునం। దిరమై యుండ
గనేకమంచనపదంబింపొంద మీమేనునన్। గురిగాదెల్పిన తండ్రివీవగద
మేల్కొనవయ్యరామానుజా॥

కరిశైలేశుడు వెంకటాద్రిపతిరంగస్వామిశ్రీయాదవా। ద్రిరమా
ధీశుడు నంతరంగులట మీదివ్యావతార ప్రభా। గరిమంబంతయు ముం
దు శారదయు మూకబ్రహ్మరతుస్సులున్। గురిగాదెల్పిన తండ్రివీవగద
మేల్కొనవయ్య రామానుజా॥

శ్రీ మతే రామానుజాయ నమః

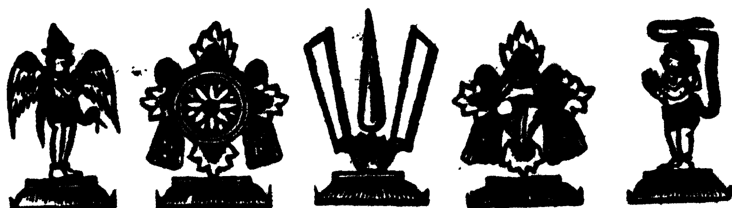
శేషో వా సైన్యనాథో వా శ్రీపతిర్వేతి సాత్త్వికై।

వితర్క్యాయ మహాప్రాజ్ఞై ర్భాష్యకారాయ మంగళమ్.

సమాప్తము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

భూపాళము — అట.

మేలుకొలుపు చక్రవర్తితిరుమగని విషయము.

౧ శ్రీమంతమౌ కౌసల్యా గర్భరత్నాకర శ్రీరామ చంద్రుడ మేలుకో।
సురలోక మానంద మొందనుదయించిన సూర్యవంశాగ్రణి మేలుకో॥
౨ భరతలక్ష్మణశత్రుఘ్నులతోడ వేదముపఠన సేయగవలె మేలుకో।
గరడీలుగరపేటి వస్తాదులెల్లను కాచియున్నారయ్యా మేలుకో॥
౩ శ్రీమించు కౌశిక యాగ సంరక్షణ సేయగబోవలె మేలుకో।
కామించు గౌతమసతి శాపమోక్షము గావించబోవలె మేలుకో॥
౪ వేమారు జగమెల్ల వెరుగంగ హరవిల్లు విరవంగబోవలె మేలుకో।
ప్రేమతో జనకునియింటను జానకి నెండ్లాడబోవలె మేలుకో॥
౫ పరశురాముని బాహుబలమెల్ల నడపంగ బరువడిబోవలె మేలుకో।
చిరపుణ్యుడగు దశరథరాజవాక్యము సేయగబోవలె మేలుకో॥
౬ గరిమతో గుహుడాచరించు సపర్యలు గైకొనబోవలె మేలుకో।
భారద్వాజాజ్ఞచే చిత్రకూటాద్రికి విహరించబోవలె మేలుకో
౭ పరివారముతోడ భరతుడు మిమ్ముగొల్వ పాదుకలివ్వగవలె మేలుకో
పరివారయుతులగు పరమఋషులనెల్ల పాలింపబోవలె మేలుకో॥
౮ క్రూరహృదయ శూర్పనఖను విరూపి జేయించబోవలె మేలుకో।
సారసలోచన సజ్జనపాలన సమయమిదే ప్రోవ మేలుకో॥
౯ ఖండించి ఖరదూషణాదుల విజయము గైకొనబోవలె మేలుకో।

గవతాచార్యసన్నిధౌ అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్ర సౌర
మానాభ్యాం సంవత్సరే అయనే ఋతౌ మాసే పక్షే తిథౌ వాసరయు
క్తాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్ గోత్రః నామధేయః శ్రీమతః గో
త్రస్య నామధేయస్య ధర్మపత్నీ సమేతస్య మమ భగవ
ద్ధర్మసిద్ధ్యర్థం శ్రీభగవ। త్ప్రీత్యర్థం భగవదాజ్ఞ
యా భగవత్కైంకర్యరూపం అస్యాం రాహస్వామి పుష్కరిణ్యాం
స్నానమహంకరిష్యే॥ ఇతి త్రిస్స్నాత్వా॥ ఆచమ్యపూర్వోక్త ఏవంగుణ
విశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ స్నానాంగ దేవఋషి పితృతర్పణం కరి
ష్యే॥ ప్రాఙ్ముఖః బ్రహ్మాదయో యేదేవాః సపత్నీకాః తాన్ సర్వాన్
దేవాం స్తర్పయామి॥ ఉదఙ్ముఖః। కృష్ణద్వైపాయనాదయో యేఋషయః
సపత్నీకాః తాన్ సర్వాన్ ఋషీం స్తర్పయామి తర్పయామి॥ దక్షిణా
భిముఖః। అగ్నిష్వాత్తాదయో యేపితరః సపత్నీకాః తాన్ సర్వాన్ పి
తౄం స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి॥ శ్రీవిష్ణు ర్విష్ణు ర్విష్ణుః॥
ఆచమ్య। అనంతాదిత్య సంకాశం వాసుదేవం చతుర్భుజం। శంకచక్ర
గదాపద్మ ధారిణం వనమాలినం। శ్యామలం శాంతహృదయం ప్రస
న్నముఖపంకజం దివ్యచందన లిప్తాంగం। చారుహాసం శుభేక్షణం। హార
కేయూరమకుటం కుండలై రుపశోభితం। శ్రీవత్సవక్షసంశ్రీశం అనంతం
గరుడధ్వజం ధ్వజవజ్రాంకుశాబ్జాది శంఖాంకితపదద్వయం॥ తత్పాదప
ద్మజాం గంగాం నిపతంతీం స్వమూర్ధని। చింతయే ద్బ్రహ్మ రంధ్రేణ ప్ర
విశంతీం స్వకాంతనుం। తయాసంక్షాళితం ధ్యాయే ద్బాహ్యమాభ్యంత
రంమలం। ఇత్యుక్తం మానసస్నానం సర్వస్నానాధికం పరం। శ్రీరంగం
కరిశైలమంజనగిరిం। తార్క్ష్యాద్రి సింహాచలౌ। శ్రీకూర్మం పురుషోత్త
మంచ బదరీనారాయణం నైమిశం। శ్రీమద్ద్వారవతీ ప్రయాగ మధురా
యోధ్యాగయా। పుష్కరం సారగ్రామగిరిం నిషేవ్యరమతే రామాను
జోయం మునిః। విగాహేయామునం తీర్థం సాధుబృందావనేస్థితం। నిర
స్తజిహ్మగస్పర్శయ త్రకృష్ణః కృతాదరః। విగాహే తీర్థబహుళాం సీతళాం

గురుసంతతిం। శ్రీనివాసదయాంభోధి పరీవాహ పరంపరాం। నమఃప్రణ
పశోభితం నవకషాయఖండాంబరం। త్రిదండ పరి మండితం త్రివిధతత్త్వ
నిర్వాహకం దయాంచిత దృగంచలం దళితవాది వాగ్వైభవం। శమా
దిగుణసాగరం శరణమేమి రామానుజం। తిస్రఃకోట్యర్ధకోటీచ తీర్థాని
భువనత్రయే। వైష్ణవాంఘ్రిజలైః పుణ్యాత్ కోటిభాగేననోసమం॥ ఇ
త్యనుసంధధత్ త్రిరాచమ్య త్రిస్స్నాత్వా। శ్రీగురుపరంపరాభ్యోనమః।
శ్రీమద్వరజాయైనమః। శ్రీమత్తిరుక్కావేర్యైనమః। హరిర్హరిర్హరిరి
తి స్నాత్వాచమ్య॥శుద్ధవస్త్రేణాఆపాదాంతం సమ్మృజ్యబద్ధశిఖః. శు
ష్కవస్త్రధరః॥శుచౌదేశేపీఠేస్వామి ,పేటికాంనిక్షిప్య' అథః కుశాస
నే పద్మాసనాసీనః। ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్రాణిధృత్వా తేష్వాసీనం భగవం
తం। ధ్యాయేత్। శ్రీమతేరామానుజాయనమః॥ శ్రీమద్ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్ర
ధారణాదిధ్యానవిధిః యస్మిన్కస్మిన్ మహాభాగా వైష్ణవాధారయంతిహి।త
స్మిన్ప్రవృత్తి కాగ్రావాప్య। శుభ్రంరమ్యం సునిర్మలం। అంతరాళంద్వ్యం
గుళంస్యాత్పార్శ్వమంగుళమాత్రకం। మృదాశుభ్రేణవిలిఖేత్పుండ్రం
మృదుతరంశుభం। లలాటేకేశవంధ్యాయే న్నారాయణమథోదరే। వ
క్షస్థలే మాధవంతు గోవిందంకంఠకూబరే। విష్ణుంచదక్షిణేకుక్షౌ బా
హాంసే మధుసూదనం। త్రివిక్రమం స్కంధదేశే వామనం వామపా
ర్శ్వకే। శ్రీధరం సవ్యబాహౌతు హృషీకేశంతుకంధరే। పృష్ఠేతు ప
ద్మనాభంస్యాత్ గ్రీవే దామోదరంన్యసేత్। తత్ప్రక్షాళనతోయేన
వాసుదేవేతిమూర్ధని। లలాటేభుజయుగ్మేచ పృష్ఠకేకంఠకూబరే। ధా
రయేదూర్ధ్వపుండ్రాణి చతురంగుళమాయతం।కుక్షౌతత్పార్శ్వయోః
ప్రోక్తం ఆయతంతుదశాంగుళం। బాహ్వోర్వక్షస్థలేపుండ్రంఅష్టాంగుళ
ముదాహృతం। ఏవంద్వాదశపుండ్రాణి బ్రాహ్మణస్సతతంధరేత్ తత్త
త్పుండ్రేషు తన్మూర్తీః ధ్యాత్వామంత్రేణధారయేత్। అంతరాళేషుస
ర్వేషు హరిద్రాంధారయేచ్ఛ్రియం। తస్మాచ్ఛిద్రాన్వితంపుండ్రం సహరి
ద్రంశుభాన్వితం। ధారయేద్బ్రాహ్మణోనిత్యం హరిసాలోక్యసిద్ధయే॥శ్రీ
మతే రామానుజాయనమః॥ శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

౧. లలాటగతతం దేవ్యా శ్రియాసహవిరాజితం
చతుశ్చక్రంనమస్యామి కేశవంకనకప్రభం॥
౨. అమృతోద్భవయా దేవ్యా సమాశ్లిష్టమధోదరే
నారాయణం ఘనశ్యామం చతుశ్శంఖం నమామ్యహం॥
౩. నిత్యంకమలయాశ్లిష్టం హృదయేహంసయాంబుధిః
మాధవం మణిభృంగాభం చింతయామిచతుర్గదం॥
౪. దేవ్యాచచంద్రశోభిన్యా దేవంకంఠే విరాజితం
చంద్రహాసం చతుశ్శార్ఙ్గం గోవిందమభిసంశ్రయే॥
౫. విష్ణుపత్న్యాఖ్యయా దేవ్యా కుక్షౌదక్షిణపార్శ్వకే
విష్ణుంచతుర్హలంవందే పద్మకింజల్కసన్నిభం॥
౬. వైష్ణవీసంజ్ఞయా దేవ్యా కలితందక్షిణేభుజే
చతుర్ముసలమబ్జాభం సంశ్రయేమధుసూదనం॥
౭. దక్షిణాంసేదయావార్ధిం వరారోహాధిపంప్రభుం
అగ్నివర్ణంచతుఃఖడ్గం భావయామిత్రివిక్రమం।
౮. హరిప్రియాఖ్యతింకుక్షౌ వామపార్శ్వేస్తుపుంద్రగం
వామనం బాలసూర్యాభం చతుర్వజ్రంవిభావయే॥
౯. వామబాహౌమహాబాహుం శార్ఙ్గిణీపతిమవ్యయం
శ్రీధరంపుండరీకాభం చతుఃపట్టసమాశ్రయే॥
౧౦. దేవదేవికయా దేవ్యా శ్రితవామాంసమాశ్రితం
చతుర్ముద్గర మధ్యేమి హృషీకేశం తటిత్ప్రభం॥
౧౧. పృష్ఠేసుహృదయాదేవ్యామహాలక్ష్మ్యావిరాజితం
పంచాయుధంపద్మనాభం నమస్యామ్యర్కరోచిషం॥
౧౨. సదాకకుద్గతంలోక సుందరీపతిమవ్యయం
దామోదరంచతుష్పాశం ఇంద్రగోపనిభంభజే॥

శ్రీమతేనారాయణాయనమః.
శ్రీమతేరామానుజాయనమః.
జియ్యర్ తిరువడిగళే శరణం.

• శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణే నమః. •

• శ్రీమద్భగవదారాధనక్రమః. •

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం। ప్రసన్నవదనంధ్యాయేత్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే॥ ధ్యానం॥ వామేభూమిసుతా పురస్తుహనుమాన్ పశ్చాత్సుమిత్రాసుత। శ్శత్రుఘ్నో భరతశ్చపార్శ్వదళయోర్వాయ్వాది కోణేషు చసుగ్రీవశ్చవిభీషణశ్చ యువరాట్తారాసుతో జాంబవాన్ మధ్యేనీలసరోజకోమలరుచిం రామంభజే శ్యామలం॥ ఫుల్లేం

దీవరకాంతినిందు వదనం బర్హావతంసప్రియం। శ్రీవత్సాంకము దారకౌస్తుభధరం పీతాంబరం సుందరం। గోపీనాం నయనోత్పలార్చిత తనుం। గోగోపసం ఘావృతం। గోవిందంకలవేణు వాదనరతం। శ్రీరుక్మిణీశంభజే॥ శ్రీ సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః ॥ శ్రీరుక్మిణీ సత్యభామా సమేత శ్రీవేణుగోపాల పరబ్రహ్మణేనమః॥ ధ్యానంసమర్పయామి॥ శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం విశ్వాకారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగం। లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం। యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం ॥ వందేవిష్ణుం భవభయ హారం సర్వలోకైక నాథం। జ్యోతిశ్శాంతంసర్వలోకైక నాథం ఓంకారఖ్యం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం। సాంగంశక్తిం సాయుధం భక్తిసేవ్యం సర్వాకారం విష్ణుమావాహయామి॥ ఆవాహనం సమర్పయామి ॥ కల్పద్రుమూలేమణివేదిమధ్యే సింహాసనం స్వర్ణమయం సురత్నం। విచిత్రవస్త్రావృతమచ్యుత ప్రభోగృహాణలక్ష్మీధరణీసమన్విత॥ ఆసనం సమర్పయామి॥ శ్రీకృష్ణ సర్వ దేవానామధిరాట్సర్వకామద।మయాని వేది తంతుభ్యం సంగృహాణసుపాద్యకం॥ పాద్యంసమర్పయామి॥ గంగాజలంసమానీతం సువర్ణకలశస్థితం। అర్ఘ్యం గృహాణభగవాన్ కాలరూపనమోస్తుతే॥ అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥ జనార్దనాయ దేవాయ సమస్త జగదాత్మనే । నిర్మలజ్ఞాన రూపాయ దదామ్యాచమనీయకం॥ఆచమనంసమర్పయామి॥మధ్వాజ్యదధిసంయుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితం।మధుపర్కం గృహాణత్వం। లక్ష్మీకాంత నమోస్తుతే॥ మధుపర్కం సమర్పయామి॥తీర్థోదకైః కాంచనకుంభసంస్థితైస్సువాసితైః పుష్పసుగంధ యుక్తైః।మయార్పితం స్నానవిధిం గృహాణ పాదాబ్జని ష్యందిన దివ్యప్రవాహా । స్నానం సమర్పయామి ॥ స్వర్ణాంచలం స్వర్ణవిచిత్రశోభితం కౌశేయయుగ్మం పరికల్పితం మయా। దామోదర ప్రావణంగృహాణనారాయణబల ప్రాన్విత దివ్యరూప॥ వస్త్రం సమర్పయామి॥ సువర్ణతం తూద్భవయజ్ఞ సూత్రం ముక్తాఫలస్యూతమనేకర

త్నం। గృహాణభగవద్వత్కృత ముత్తరీయం స్వకర్మసూత్రం ధరతేన
మోస్తుతే॥ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి ॥ కస్తూరికాకర్దమ చందనాని
కాసీ స్మరసంయోజితగంధ సారైః। విలేపనం స్వీకురు దేవ దేవ। శ్రీదేవి
వక్షోజవివేశనాంగః॥ శ్రీగంధంచందనోన్మిశ్రం కర్పూరేణ సుసం యు
తం। విలేపనం సురశ్రేష్ఠ। ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతాం॥ గంధంసమర్పయా
మి॥ చామంతి కావకుళచంపకపాటలాబ్జ। పున్నాగజాజి కరవీర రసాల
పుష్పైః। బిల్వప్రవాళ తులసీదళ మల్లికాభిస్త్వాం పూజయామి। జగదీ
శ్వర వాసుదేవ॥ ఆరామపుష్పాణిమనోహరాణి జలాశయస్థానిసుపల్లవా
ని। సువర్ణపుష్పాణి మయార్పితాని త్వంగృహ్యతాం దేవవరప్రసీద॥ క
రవీరైర్జాజికుసుమై శ్చంపకైర్వకుళైశ్శుభైః। శతపత్రైశ్చ కల్హారైరర్చ
యే పురుషోత్తమ॥ పుష్పాణి సమర్పయామి॥ కేయూరకటకే చైవహస్తే
చిత్రాంగుళీయకం। మాణిక్యోల్లాసి మకుటం కుండలేహారశోభితం॥ నా
భౌనాయకరత్నంచ। నూపురే పాదపద్మయోః। అంగుళీముద్రికాశ్చైవ
మయూపత్తం మనోహరం॥ ఆభరణాని సమర్పయామి॥ శ్రీఖండ లాక్షా
రసకుంద దివ్యకర్పూర కాలాగరుచందనాని। కచోరకృష్ణాగరు దేవదా
రు మాంసియుతాశ్వవజ పూతికాశ్చ॥ ధూపంసమర్పయామి॥ సూర్యేం
దుకోటి ప్రభవాసుసేవ దీపావళి ర్గోఘృతవర్తియుక్తం। స్వమాయ
యాంధీకృత సర్వలోక జ్ఞాన ప్రదీపం కురుతేనమోస్తు॥ దీపంసమర్ప
యామి। సౌవర్ణస్థాలిమధ్యే మణిగణ ఖచితే గోఘృతాక్తాన్సుపక్వాన్।
భోజ్యాన్ లేహ్యానపరిమిత రసాన్ చోష్య మన్నంనిధాయ। నానాశాకై
రుపేతందధిమధునగుడక్షీరపానీయయుక్తం।సూపంచాన్నంపాయసంచా
పివిష్ణోస్నిగ్ధం చోష్ణం భక్తితః కల్పయామి। నైవేద్యంసమర్పయామి॥
పూగీఫలైశ్చకర్పూరైర్నాగవల్లీదళైర్యుతం।ముక్తాచూర్ణసమాయుక్తం
తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం॥ తాంబూలం సమర్పయామి॥ నీరాజయా
మిందేవేశం శంఖ చక్ర గదాధరం। శ్రీభూనీళాది సంసేవ్యం శ్రీ నివా
సందయానిధిం॥ నీరాంజనం సమర్పయామి॥ సీతారామ దయాంభోధే

చింతితార్థ శ్రీదాయకమంత్ర పుష్పం ప్రసాద్య రుక్మిణీశదయానిధే ॥ సువర్ణమంత్రపుష్ప సమర్పయామి॥ ఛత్రం సమర్పయామి। చామరం సమర్పయామి। ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥ అన్యథాశరణం నాస్తి త్వమేవ శరణంమమ। తస్మాత్కారుణ్యభావేన। మాం పాలయ జనార్దన॥ శంఖచక్ర గదాపాణే ద్వారకానిలయాచ్యుత। గోవింద పుండరీకాక్ష రక్షమాంశరణాగతం। ఇతిప్రదక్షిణం తీర్థస్వీకరణం ॥ అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధి నివారణం। సమస్త పాపక్షయకరం శ్రీవిష్ణు పాదోదకం పావనం॥ శుభం॥

యాప్రీతి ర్విదురార్పితే మురరిపో కుంత్యర్పితే యాదృశీ। యా గోవర్ధన మూర్ధ్ని యా చ పృథుకే। స్తన్యే యశోదార్పితే। భారద్వాజ సమర్పితే శబరికా దత్తేధరే యోషితాం। యాప్రీతిర్మునిపత్నిభక్తిరచితే ప్రీత్యార్పితా తాం కురు॥—ఉపచారాపదేశేన కృతానహరహర్మయా। అపచారానిమాన్ సర్వాన్ క్షమస్వ పురుషోత్తమ॥

శ్రీ రామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః.

నాయః హేన్నపత్యాం కాసనోత్సవే విజ్ఞాపనీయాని:—

శ్లో॥ వామేభూమిసుతాపురస్తు హనుమాన్ పశ్చాత్సుమిత్రాసుతః। శత్రుఘ్నోభరతశ్చ పార్శ్వదళయోర్వాయ్వాదికోణేషు చ సుగ్రీవశ్చవిభీషణశ్చయువరాట్ తారాసుతో జాంబవాన్ మధ్యేనీల సరోజకోమలరుచిం రామంభజే శ్యామలం॥ ఫుల్లేందీవర కాంతిమిందువదనం బర్హావతంసప్రియం శ్రీవత్సాంకముదారకౌస్తుభధరం పీతాంబరంసుందరం। గోపీనాం నయనోత్పలార్చిత తనుం। గోగోపసంఘావృతం। గోవిందం కలవేణువాదనరతం శ్రీ రుక్మిణీశం భజే అర్ఘ్యం। పాద్యం॥ ఆచమనీయం। సమర్ప్య॥ శ్రీచందన పుష్పతాంబూల క్షీరశర్కరాఫలాని వినివేద్య। చామరంగృహీత్వా॥ ఇచ్ఛామో హి మహాబాహుం రఘువీరం మహాబలం। గజేనమహతాయాంతం రామం ఛత్రావృతాననం॥ తం దృష్ట్వా శత్రుహంతారం మహర్షీణాం సుఖావహం।

వభూవహ్యాప్తావై దేహీభ ర్తార౦ పరిషస్వజే ॥ ఇతివిజ్ఞాపనం కృత్వా॥ చామరం సమర్ప్య॥ నీరాంజనం సమర్పయేత్ ॥ మంగళం కోసలేంద్రాయమహినీయ గుణాత్మనే। చక్రవర్తి తనూజాయ సార్వభౌమాయ మంగళం॥ నీలాచల నివాసాయనిత్యాయ పరమాత్మనే। సుభద్రా ప్రాణనాథాయ జగన్నాథాయ మంగళం ॥ మంగళా శాసన పరైర్మదాచార్య పురోగమైః।సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైస్సత్కృతాయాస్తు మంగళం॥

సురటరాగం—ఆదితాళం.

మా రామాచంద్రులకు మంగళము ♦ శుభమంగళము॥
మా సీతా పిరాట్టి యారుకు మంగళము ♦ జయమంగళము॥
పారములేని కారుణ్య ♦ పూరముగాగామావంటి।
వారల పాలింప సిరిపుర ♦ వాసులై విలసిల్లుచక్కని ॥

మా॥ అదితేయులు వేడగ। నా దశరథ పుత్రులై మోదముతో హరునివిల్లు వేదురి మేయా। మేదినీ నందన తోడనాదరమున గూడి ప్రతివాదిభేదియైనదినమణి వంశమున విలసిల్లుచక్కని॥ మా ॥ వెంగు లేనిచక్కదన మొందుచు పున్నమనాటి చందురుని గేరునెమ్మొముందములచే। పొందుగియింతులందరు నందముచే డెందములనందు విందు లందుకొనగను సుందరాంగితో వసియించిన ॥ మా ॥ పన్నగనర సంహర్శ్రీనివాస నర్యులపాలిటి పెన్నిధానమా శేషాద్రి పెన్నుసీవలెగా। చెన్నమీర్యానుగునై శ్రీ ప్రసన్నభావముచేపట్టి, వన్నెచిన్నెలన్నిపై నెలకొన్న నాసామియై నిలచిన ॥ మా ॥

సురటరాగము—ఆటతాళము.

మా వేణుగోపాలునకు మంగళము ♦ శుభమంగళము॥
సారములేని సంసార విహారులైన మనుజులతనదు ♦ పారములేని కారుణ్య పూరముతో బ్రోచునట్టి ॥మావేణు॥
1 సుందరమా బృందావన మందునవసియించు గోప వంద

యానలతో పొందులంద జేయుచు• వందనము మెరయ గురులానందయ
శోదలకు ముందు • పొందుగను ముద్దులుగులుకుచు • డెందము నిం
పొంద జేయు ॥మా॥

2. వారిజనేత్రలు యమునా తీరము జేరి మోదముతో చీరలను విడ
చియంతట నీరంబు జేర• వారణము లేకను మరివారి చేలములను గొను
చు ధారుణి జనులద్భుతె మొందు గారుణి జము నెక్కిన ॥మా॥

3. పాతకులౌ పూతనాది • ఘాతుకదను జాలినెల్ల నూతనపుచిన్న
లను పన్ని ఘాతసేయుచూ • ఖ్యాతిపురు హూతాది దేవవ్రాతములు
గొల్వ లోకమాత సూరుక్మిణిని పెండ్లికూతుగా జేకొన్న చక్కని॥మా॥

4. అందము చెలంగ సత్యామందయాన జాంబవతి కాళింది మిత్రవిం
దాద్యష్టసుందరు లొల్ప • పొందుగను బదియారువేలచందన గంధులిం
పొందచందురుని గేరు సౌధ బృందమున విహరించుముద్దుల ॥మా॥

5. వంద్యశ్రీ నల్లాన చక్రవర్తి వంశజలరాన సుందరవిష్ణు పాదార
విందముల నమ్మి• పొందుగనుస్మరియించి పరమానందుడగు వెంకటా
చార్యుల డెందమున నసియించి కోర్కెలు ముందుగను కృప నొసగు
చక్కని ॥మా॥

శ్రీకృష్ణావతారోత్సవ సమయానుసంధేయ శ్లోకాః

రోహిణి నక్షత్రము. సింహసంక్రమణము. అష్టమి. శ్రావణమాసం.

శ్లో॥ సింహమాసిసి తేపక్షరోహిణ్యామష్టమీతిథౌ।
చకమార్ధ ప్రదాయిం కృష్ణం వందేజగద్గురుం॥

శ్లో॥ తమద్భుతం బాలకమంబు జేక్షణం। చతుర్భుజం శంఖ గ
దా ద్యుధాయుధం శ్రీవత్సవక్షంగ శశో భికౌస్తుభం । పీతాంబరం సాం
ద్రవయోద సౌభగంమహార్హ వైడూర్య కిరీటకుండల త్విషాపరిష్వక్త స
హస్ర కుంతలం ఉద్దామకాంచ్యంగదనూపురాది భిర్విరోచమానం వసు
దేవఐక్షత॥

నీలాచల నివాసాయ నిత్యాయపరమాత్మనే। సుభద్రాప్రాణ

నాథాయ జగన్నాథాయ మంగళం. మంగళాశాసన పరైర్మదాచార్య పుంగవైః। సర్వైశ్చపూర్వైరాచార్యైస్సత్కృతాయాస్తుమంగళం॥ శ్రీరుక్మిణీ సత్యభామాసమేతశ్రీవేణుగోపాల పరబ్రహ్మణేనమః ॥ శ్రీమతేరామానుజాయనమః. శ్రీమద్వేంకట దేశికాయనమః। శ్రీమన్నృసింహాగుర వేనమః। శ్రీమఖిలభాగవతే భ్యోనమః॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

సురటరాగము — ఆదితాళము.

మనయశోదాభాగ్యమే ♦ భాగ్యముమన ♦ యశోదా ॥ అశేషభూతాంత రాత్ముడగు హరి ♦ కిశోరుడై పుట్టెనే ॥ శుకయోగి ॥ మన॥

నందనుడని ఆనందింపగ ♦ ఆనందుడెంత పుణ్యుడో ॥ శుకయోగి ॥ మన ॥

సర్వేశ్వరునకు జన్నివ్వగ ఆ । సుదతియేమినోచెనో ॥ శుకయోగి ॥ య ॥

సుదతికో పార్థ సారధియగు కృష్ణుని ♦ సుదర్శనముగ నెనె ॥ శుకయోగి ॥ యశో ॥

శ్రీరామావతారోత్సవము. పునర్వసు. నవమి. మేషము.

చైత్రమాసేసితే పక్షేనవమ్యాంచ పునర్వసౌ. చరమూర్ధ్వప్రదాతారం రామం వందే జగద్గురుం ॥ నక్షత్రేదితి దైవత్యే స్వోచ్చసంస్థేషు పంచసు. గ్రహేషు కర్కటేలగ్నే వాక్పతావిందు నాసహ ప్రోద్యమానే జగన్నాథం. సర్వలోక నమస్కృతం. కౌసల్యా జనయద్రామం. సర్వలక్షణ సంయుతం । విష్ణోరర్ధం మహాభాగం పుత్రమైక్ష్వాకవర్ధనం కౌసల్యాశుశుభేతేన పుత్రేణా మితతేజసా. యధావరేణ దేవానామదితి ర్వజ్రపాణినా. భరతోనామ కైకేయ్యాః జజ్ఞేసత్యపరాక్రమః । సాక్షాద్విష్ణోశ్చ తుర్భాగః । సర్వైస్సముదితొ గుణైః । అథలక్ష్మణ శత్రుఘ్నౌ సుమిత్రాజనయత్సుతౌ. వీరౌసర్వాస్త్రకుశలౌవిష్ణో రర్ధంస మన్వితౌ ॥

సీతాలక్ష్మణభరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః మంగళం ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ .

శ్రీనివాస పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీహయగ్రీవాయనమః.

శ్లో॥ శ్రీమచ్ఛేషాచలావాసం । శేషాభీష్ట ఫలప్రదం । వందేహ్యాస్మత్కులాధీశం । శ్రీనివాసం జగద్గురుం । శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలా కాముకః పుమాన్ । అభంగురవిభూతిస్తే తరంగయతు మంగళం. భాగవత జనసభావి జయతేతరాం ॥

శ్రీయఃపతియు. శ్రీవైకుంఠనికేతనుండును. అఖిలమంగళ గుణ స్వరూపుండును శ్రీమత్సకల వేదాంత వేద్యుండగు. శ్రీమన్నారాయణుండు, నిత్యముక్తానుభావ్యంబైన పరమపదవిభూతియం దధిష్ఠించి యుండి మూలప్రకృతి యందణగియుండు బద్ధచేతనులం గటాక్షించి దయాళుండగుటచే, నిత్యముక్తులతోడ సమంబుగా స్వస్వరూపానుభవంబు గలుగజేయదలచి, కరణకళేబరంబులనీయు. వాటింగైకొని, భగవదారాధనపరాఙ్ముఖులై యుండ । గరుణించి । వేదశాస్త్రంబుల నొసంగ । యందు ప్రతిపత్తి కలిగి స్వాజ్ఞా । తిలంఘకులై యుండ । దయాతిరేకతచే । రామకృష్ణాద్యవతారంబుల నొసంగి । అందు మానుష ప్రతిపత్తి చేసి తామస ప్రకృతులై । తన్నాశ్రయింప మికి । మిగుల చింతించి. మృగయుడు మృగములనుంచి మృగములంబట్టునటుల బద్ధచేతనులను ధరించదలచి. శ్రీమద్దివ్యమంగళ విగ్రహ శ్రీభూశంఖచక్రాద్యంశంబుల శఠకోపాది యోగీంద్రులన నావిర్భవింపజేసియు వారివలన రహస్యత్రయ వివరణంబును సర్వార్థ కారంబులు నగు ద్రావిడామ్నాయంబుల ప్రకాశింపజేసి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్యోభయవేదాంత ప్రవర్తక శ్రీమద్రామానుజాచార్యస్వామి వారిచే తత్త్వార్థయాథాత్మ్యబోధకంబుల శ్రీభాష్యభగవద్విషయంబులన సేతుశీతాచల పర్యంతమనుష్య సా-

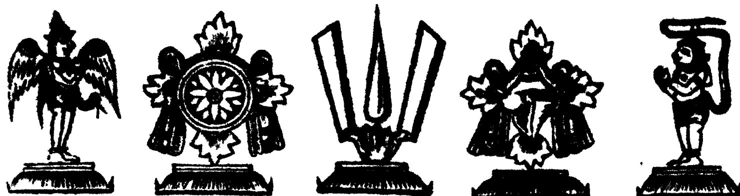
మాన్యంబుగ ప్రబోధిం జేసియు. తత్ప్రబంధ నిరతాధ్యయన విష్ణాలయ స్థలంబులు దివ్యదేశములన చాతుర్వర్ణ్యశిష్టజన స్వీకృత తీర్థప్రసాద మహాత్మ్యముకలవై యుండుననట్లను గ్రహించెను. అట్టి శ్రీమదుభయవేదాంత వివరణరూపస్మృతీతిహాసపురాణాగమాదులునకలజగద్ధితానుశాసన పూర్వకైహికాముష్మిక సుఖప్రదాయకంబులగు అహింసారూపక ఉపాయాంతరభూత సద్వారక భగవదారాధన వ్రతంబుల ప్రబోధింప నియ్యది. సిద్ధోపాయ భూతాద్వారకా సన్యప్రయోజన రూపంబగు మహావ్రతమగుటచే యీఘనుస్నాన వ్రతము. సర్వజనానుష్ఠేయంబనియు సర్వాభీష్టఫలప్రద మనిమార్కండేయాదులు నొక్కి వక్కాణించి యున్నారనివిన్నవింపనెంతయు నుత్సహించి. ఆయుధ్యాయంబుతోడ జేర్చి ఈవ్రతోపన్యాసము అచ్చొత్తించినారము గాన. పరమాస్తికాగ్రగణ్యులగు శ్రీవైష్ణవోత్తములందఱు స్త్రీపురుష సాధారణంబుగ ఏతద్గ్రంథ పఠన శ్రవణ పూజాదాన ప్రశ్నాద్యాచరణంబులనుండి ననునర్వాభీష్టంబుల నొసంగు. ఇట్టివె భవ గంధమును నిమత్సరులై సాంగముగ చదివి గుణజ్ఞులగు మహాజనులు యథాన్యాయంబుగ పరిశీలించి లోకోపకార పరాయణులై భగవత్సంకల్ప నిర్వాహణంబునకై తమతమప్రజ్ఞావిశేషంబులనాధీకరింప జేయుదురుగాతయని మాఅలర్ మేల్మంగా సమేత శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారిని ప్రార్థించుచున్నారము. సమస్తసన్మంగళాని భవంతు.

సంపూర్ణము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

తిరుమలై నల్లాన్ చక్రవర్తుల తిరువేంకటాచారిగారు.

—• శ్రీ హయగ్రీవ స్వామినేనమః. •—

శ్రీ శ్రీనివాస పరబ్రహ్మణేనమః.

జ్ఞానానందమయం దేవం. నిర్మలస్ఫటికాకృతిం ఆధారం సర్వవిద్యానాం హయగ్రీవము పాస్మహే. యస్యద్విరదవక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతం విఘ్నాన్. నిఘ్నంతమనఘం. విష్వక్సేనంతమాశ్రయే. శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం. చతుర్భుజం. ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్సర్వ విఘ్నోపశాంతయే. వ్యాసంవసిష్ఠ నప్తారం. శక్తేః పౌత్రమకల్మషం. పరాశరాత్మజం. వందే. శుకతాతం. తపోనిధిం. వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ. వ్యాసరూపాయ. విష్ణవే. నమోవై బ్రహ్మనిధయే. వాసిష్ఠాయ. నమోనమః ॥ అచతుర్వదనో బ్రహ్మా. అబాహూ. రపరోహరిః. అఫాలలోచనశ్శంభుర్భగవాన్ బాదరాయణిః. శ్రీఋషిభ్యోనమః.

శ్రియఃపతి. కటాక్షపాత్రులును. మహాతపస్విలును. అతీంద్రియద్రష్టలును. లోకోపకార. పరాయణులును. నానాశాస్త్రప్రతిభగవదాజ్ఞా కృతాష్టాదశ. పురాణేతిహాసాదిసంపన్నులును. భగవదుద్దేశ్య. పరిజ్ఞాతసర్వార్థదులును. భగవదావేశకథితసద్గ్రంథ ప్రవర్తకులును. భూతభవిష్యద్వర్తమానకాలజ్ఞులును. నగు. మహర్షులచే. విరచిత. పురాణాంతర్గతవిధానములలో. యీవ్రతము. సకలజనులకు. సర్వాభీష్టఫల ప్రదాయకంబని. నొక్కివక్కాణించి యున్నవారలు=అదెట్లనిన.

ధనుర్మాస. వ్రతవిధానమ్

శ్రీమార్కండేయ పురాణే. ద్వాదశమాస. భగవదారాధన విధానే. మార్గశీర్షమాస. భగవదారాధన విధానమ్. ॥

శ్లో॥ కోదండ స్థేరవా విప్రసన్నాత్వా ప్రత్యుషసిస్వయం । మాంనూ నాథం జగన్నాథం నిత్యం భక్తిసమన్వితః ॥ ౧ ॥ ఉషః కాలేతు సంప్రాప్తే స్తోత్రైస్సంబోధ్యకేశవం । దీపానుద్దీప్య శిష్యైశ్చ దేవదేవం సమర్చయేత్ ॥ ౨ ॥ ఉపచారై షోడశైశ్చ నామపూజాంచ కారయేత్ సాలగ్రామాంచా । భిషించ్య పంచసూక్త విధానతః ॥ ౩ ॥ అర్ఘ్యం చపాద్యా చమనం దత్వాధూపంచ భక్తితః । నీరాంజనం తతోదత్వా కృత్వావస్త్ర విభూషితం ॥ ౪ ॥ ముద్గాన్న మాద రాన్మహ్యాం వినివేద్య గుణోత్తరం । త్రింశద్గాథాత్మికాం దివ్యాం స్తుతిరూపాం మమప్రియాం ॥ ౫ ॥ శ్రీగీతిరితి విఖ్యాతాం గోదోక్తాం ద్రావిడాకృతిం । భక్తాంఘ్రిరేణు విహిత ప్రాభోధక్యక్తిపూర్వికాం ॥ ౬ ॥ గాథాంపూర్వాద్ధోత్తరార్ధామను సంధాయ సత్వరం । నిత్యం ప్రీత్యాను సంధానై ర్దేశికైర్మత్పరాయణైః ॥ ౭ ॥ మంగళాసనం కృత్వా మంత్రపుష్పం సమర్పయేత్ । విజ్ఞాపిత ప్రబంధస్య తతశ్శాంతిం నమాచరేత్ ॥౮॥ నీరాంజనం తతోదత్వా గోదోక్తాం ద్రావిడాకృతీం । తాసుగాథాసు గోదోక్తా స్వేకైకాం ప్రత్యహం పునః ॥ ౯ ॥ అనుసంధాయ తత్కాలేత న్మత్సే పురతస్థితాః । తాంబూలంచ తతోదత్వా ముఖవాసం నివేదయేత్ ॥ ౧౦ ॥ తీర్థం ప్రసాదం సంసేవ్య బ్రాహ్మణై ర్వైరసారగైః । కవాటం సుస్థిరం బధ్వా సంధ్యోపాసన మాచరేత్ ॥ ౧౧ ॥ అరుణోదయ వేళాయాం చార్ఘ్యం ప్రక్షిప్య వైష్ణవః । గాయత్రీం చతతోజప్త్వా ఉపతిష్ఠేత భాస్కరం ॥ ౧౨ ॥ కృత్వాపంచమహా యజ్ఞాన్ ధ్యాత్వాగురుపరంపరాన్ । ఆరాధనానాం సర్వేషాం విష్ణోరారాధనం పరం ॥ ౧౩ ॥ తస్మాత్పర తరం ప్రోక్తం తదీయారాధనం వరం । ఏవం జ్ఞాత్వా తదీయాంశ్చ కృత్వా చారాధనం తతః ॥ ౧౪ ॥ మత్ప్రసాదం తతో భుక్త్వా కృతకృత్యో భవిష్యతి । ద్వాదశాబ్దార్చనఫలం దినేనై

కేనలభ్యతే ॥ ౧౫ ॥ తస్మాత్సర్వ ప్రయత్నేన చాపమాసేది నేది
నే । నగరగ్రామరథ్యాగ్ర మర్చయిత్వా శ్రియః పతిం ॥ ౧౬ ॥ స
హస్రవార్షికీ పూజా దినేనైకేనలభ్యతే । మార్గశీర్షాఖ్యమాసే
తు పూజయేచ్చ విశేషతః ॥ ౧౭ ॥ ఆషాఢాదిషుమాసే షుశయ
నం కార్తిక కానధి । చాపంగతే దివానాథే ఉద్ధాప్య శయనాద్ధ
రిం ॥ ౧౮ ॥ అయనే దక్షిణేరాత్రి రుత్తరేతు దివాభవేత్ తద్దే
వ తదహోరాత్రం త్రింశన్మాసముచ్యతే ॥ ౧౯ ॥ తద్దినస్యఉ
షః కాలః చాపమాసం విదుర్బుధాః । ఉషః కాలేతు సంప్రా
ప్తే భోధయిత్వా జగద్గురుం ॥ ౨౦ ॥ సమభ్యర్చ్య తతోవిష్ణుంజ
నదోషం వినాశయేత్ । బ్రాహ్మణాః క్షత్రియాః వైశ్యా శ్శూద్రా
శ్చాంతరచారయః ॥ ౨౧ ॥ కృత్వాచ కారయిత్వాచ ధనుర్మాస
వ్రతోత్తమం । స్త్రీర్వా పుమాన్వా సర్వత్ర లభతేవాంఛితం ప
లం । ౨౨ ॥ అపుత్రో లభతే పుత్రం వంధ్యాచలభతే సుతం।
కామానవాప్నుయాత్కామీ సర్వత్రవిజయీ భవేత్ ॥౨౩॥
కిమత్ర బహునోక్తేన సర్వాభీష్ట ఫలప్రదం । ఐహల లౌకికమై
శ్వర్యం స్వర్గాద్యం పారలౌకికం ॥ ౨౪ ॥ కైవల్యం భగవంతంచ
వ్రతోయం సాధయిష్యతి కింతత్ర బహుభిర్మంత్రైః కింతత్ర బహు
భిర్వ్రతైః ॥ ౨౫ ॥ ధనుర్మాస వ్రతాఖ్యోయం సర్వాభీష్ట ఫల
ప్రదః । ఏవం వ్రతం మహాభాగలోకా నుద్దిశ్య సత్వరం ॥ ౨౬ ॥
భోధితం భోధయాసింధో మార్కండేయ మహాముని । ప్రకాశం
కురుసర్వత్ర ఇతీదం వ్రతముత్తమం ॥ ౨౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే
విష్ణుస్సర్వలోకేశ్వరో హరిః యదిదం శృణుయాచ్ఛక్త్యా మార్కం
డేయ ప్రబోధితం ॥ ౨౮ ॥ ఇహలోకేసుఖం భుక్త్వా చాంతే ప
రమవాప్నుయాత్ । మార్కండే యోమహాభాగోలోకా నుద్దిశ్య
సత్వరం ॥ ౨౯ ॥ ఋషీణ ప్రోవాచ సర్వజ్ఞః హరిణాయత్ప్రబో
ధితం । తేప్రోచు ర్ద్విజ రాజేంద్రా ఇతీదం వ్రతముత్తమం॥౩౦॥

భగవద్ధర్మాః చిత్తాయే రాజానో ద్విజపుంగవాః । ధనుర్మాసవ్రతమ్ కృత్వాకారయిత్వాచ సత్వరం ॥ ౩౦ ॥ సర్వాన్ భోగాంశ్చసంలబ్ధ్వా చాంతే సత్యంపురం యయుః । ఏతదాఖ్యానపక్తారో శ్రోతారో ఫల భాగినః ॥ ౩౨ ॥ భవంతి సర్వలోకేషు కీర్తిం విందంతి సర్వదా । శ్రీహరేః కృపయా సర్వం ప్రాప్నువంతి నసంశయః ॥ ౩౩ ॥ మంగళం సర్వలోకానామంతర్యామీచయః ప్రభుః దదాతుసర్వలోకేభ్యో ఆయురారోగ్య సంపదః ॥ ౩౪ ॥

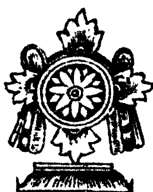
ఇతి మార్కండేయ పురాణే భగవద్ధర్మ ప్రబోధనే మార్కండేయస్య మార్గశీర్షాఖ్య ధనుర్మాస వ్రతోపదేశో నామ అష్టోత్తరశతతమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశ్వరార్పణమస్తు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

సంపూర్ణము.

-• శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రసాదోస్తు. •-

శ్రీమత్తిరుమలై నల్లాన్ చక్రవర్తి శ్రీనివాస వేంకటాచార్య వి
—• రచితమగు ధనుర్మాస వ్రతోపన్యాసము. •—

శ్లో॥ శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకః పుమాన్ । అభంగురవి
భూతిస్తే తరంగయతు మంగళం ॥ ౧ ॥

శ్రీయః పతియై శ్రీవైకుంఠనికేతనుండై నిఖిలహేయ ప్రత్యనీక కల్యాణ జ్ఞానానంద స్వరూపియైన సర్వేశ్వరుడు వైకుంఠేతు పరేలోకే శ్రియాసార్ధం జగత్పతిః । ఆస్తే విష్ణురచింత్యాత్మా భక్తైర్భాగవతైస్సహ ఇత్యాది ప్రకారముగ ప్రతిపాద్య విభూతియందు శ్రీ భూ నీళాది దేవులతోడను నిత్యముక్తులతోడను పరిపూర్ణానందము నడుచుచుండగా ఉత్సవాదులందును పండుగలయందును భక్ష్య భోజ్య లేహ్య చోష్య పానీయాది షడ్రసోపేత భోజనాద్యవసరములయందు కుటుంబికి దే

శాంతరంగణ పుత్రునివిషయమయి తనయావన్మనస్సు ప్రవేశించి నటుల తనలీలా విభూతి గతులై (అనాదిమాయయా సుప్తోజీవః) అనునట్లున్న బద్ధచేతనులందు కృపావాత్సల్యాతిరేకము కలుగగా నాబద్ధచేతనుల గటాక్షించదలచి బృందావనం భగవతా కృష్ణేనాక్లిష్టకర్మణా శుభేనమనసా ధ్యాతం గవాం వృద్ధిమభీప్సతా ఇత్యాది ప్రకారము తనశుభమనస్సుచేత ధ్యానించినమాత్రమున అస్పృష్ట సంసారగంధులగు యనంతగరుడ విష్వక్సేనాది నిత్యసూరులతో చేర్చతగిన అఘటితఘటనా సామర్థ్యము గలవాడగుటేగాక (వ్యసనేషు మనుష్యాణాంభృశంభవతి దుఃఖితః ఉత్సవేషుచ సర్వేషుపితేవ పరితుష్యతి) అనేపర సమృద్ధ్యైకతానుఁడై స్వామిత్వగుణిగావున (పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయచదుష్కృతాం ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే) యను తనప్రతిజ్ఞనుదలచి అనంతావతారసంవర్ధిత కల్యాణగుణ గరిష్ఠతనుగోరి యదువంశ సజాతీయుఁడై సర్వసౌలభ్య సంవాసమై మహాభాగ్య సంపన్నులైన దేవకీ వసుదేవనంద యశోదలకు భవ్యగుణ పరిపూర్తిగలనందనుఁడై పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తియుక్తులచే (యేచ వేదవిదో విప్రా యేచాధ్యాత్మవిదోజనాః। తేవదంతి మహాత్మానం కృష్ణంధర్మంసనాతనం) అని కొనియాడబడుచున్నవాఁడై భూలోకమునందు శ్రీకృష్ణరూపేణ అవతరించెను. ఈబ్రహ్మసృష్టిలో పదమూడవమహాయుగాంతర్గత త్రేతాయుగాంతమందు కోసల దేశాధీశ్వర దశరథ మహారాజనందనుఁడై (సహదేవైరుదీర్ణస్య రావణస్య వధార్థిభిః అర్థితో మానుషేలోకే జజ్ఞే విష్ణుస్సనాతనః) అనురీతి నవతరించి శరణాగతరక్షణంబును దుష్టరాక్షస సంహారణంబును చేసి శ్రీమదయోధ్యాపురంబున పదకొండువేలవత్సరంబులు సింహాసనాసీనుఁడై సర్వపరిపాలనంబొనర్చి శ్రీవైకుంఠంబునకు వేంచేయుతరి అరువదియారుకోట్ల మహాఋషులును అయ్యయోధ్యాపురంబునకు వేంచేసి శ్రీసీతారామాప్రాకృతదివ్యమంగళ విగ్రహసౌందర్యమును సేవించి తృప్తిజెందక అలిం

గనము నపేక్షించక దివ్యపురుషాలింగన సుఖము తెలియుతగ్గదేహధారులై జన్మించిన అప్పుడే సంగబడునని ఆజ్ఞయిచ్చి శ్రీస్వామివారు శ్రీవైకుంఠంబునకు ప్రవేశించిరి. ఆమహాఋషులును యిరువదియెనిమిదవ యుగాంతర్గతద్వాపరాంతంబువరకు తపోనిష్ఠులై తమయంశంబుల శ్రీకృష్ణావతార సమకాలీనులై మథురాపురసమీప వర్తి యమునానదీతీర వ్రేపల్లెయందు గోపకుమారికలయి అవతరించిరి. అట్టికుమారికలు పుట్టినది మొదలుగా పూర్వజన్మార్జిత తపోలబ్ధ భగవద్దివ్య సాక్షాత్కార ఫలమయిన శ్రీకృష్ణుని గురించి తత్కల్యాణగుణానుభవమునకు పెట్టి పుట్టిన నందునిమందగల వాచాలతో సౌధాంతర్వర్తులయిన ఎయుస్కులుగా న తరించియున్న అనన్యకన్యాసామాన్యలయిన గోపకన్యలుగాన హేమంతఋతుతొలిదినంబున కాళిందీజలంబుల కృతస్నానలయి కాత్యాయనీవ్రతం బాచరించి తద్వ్రతాంతంబున తమ యనన్యార్హత్వ స్వరూపంబున కనుగుణంబుగ శ్రీకృష్ణ భర్తృత్వ రూపమగు తద్వాల్లభ్యంబు లభించి (జీవన్ముక్తాత్మన) పరద్బ్రహ్మసందమును గురించి పరమజ్ఞానులయిన శ్రీపరాశరశుక శౌనకాది మహాఋషులు హాహాయని యానందించి ప్రశంసించునట్లు బ్రహ్మానందము నొందిరి (ఇది ద్వాపరయుగాంత ప్రవృత్త వృత్తాంతము)

ఇక్కలియుగంబున శ్రీవిల్లిపుత్తూరను దివ్యదేశ మొక్కటిగలదు అచ్యుత వేదాంతావిహగేశ్వరఃఅనిసుప్రసిద్ధులయిన పెరియతిరువడి యనుగరుత్మానుల యంశంబున పెరియాళ్వారః అనగా విష్ణుచిత్తులను నామముగల బ్రాహ్మణోత్తములు వసించుచు ఆద్దివ్యదేశవాసులయిన (వడపేరుంగోయిలుడైయార్) అనగా వటపత్రశాయి) అనుభగవంతునికి తులసీదళదామంబులును పరిమళమిళత్పుష్పదామంబులను రచియించి సమర్పించుచు తన్నిమిత్తంబుగ నొక్కయుద్యానవనంబు నిర్మించి పోషించుచుండ నొక్కనాడమ్మహానుభావుండు శ్రీహరి కల్యాణ గుణంబులం జింతించుచు అనుచుపాడుచు పుష్పతులసీదళంబులంగో

యుండు నొక్క తులసీవృక్షమూలంబునకు ఖనిత్రంబుచే నాలవాలం బొ
నర్చుచు కృష్యన్నరుచుండ యజ్ఞవాటికయంగన న్యార్థ పర మజ్ఞాని
యగు శ్రీజనకచక్రవర్తికి నాగటిచాలునందు సీతాభిరాట్టి (అనగా సీ
తాదేవి) యావిర్భవించి చూపట్టిన మాడ్కి భూదేవ్యంశసంభూతయై
గోదాదేవి అనగా ఆండాళు అను నొక్క దివ్యకన్యాలలామంబు గనుప
ట్టిన అప్పవన్నాగ్రగణ్యులైన పెరియాళ్వార్లు ఆకన్యకను దొడ్కొనిపో
యి తన ప్రియపత్నితో సంగి పుత్రికాభావంబున పెంచుచుండెను ఆకన్యక
యు (దేవత్వే దేవదేహేయం మనుష్యత్వేతు మానుషీ విష్ణోర్దేహానురూ
పాం వై కరోత్యేషాత్మనస్తనూం అనునట్లు భగవదన న్యార్థ శేష
త్వ ా ర త ం శ్యత్రి కైంకర్య స్వరూపిణి గాన। బాల్యా
త్ప్రభృతి సుస్నిగ్ధః అనునట్లు భగవదీ యానంత కళ్యాణ గుణ
కథనములనే విన గోరుచుండును భగవద్దివ్య మంగళ విగ్రహసౌందర్యసౌ
కుమార్యసౌగంధ్య లావణ్యయౌవ్వనాద్య తిశయములనే కనగోరుచుం
డును. ఇట్లుండి యాగోదానాయకి పరభక్తి పరజ్ఞానపరమభక్తి కృ
తపరిపూర్ణ లక్షణయై భగవత్సంశ్లేషమునకు తెగ వెద్దియాయని విచారి
చుచుండ శృతిపహివిద్యా తన్త్రం జనయతి తచ్ఛ్రేష్ఠం జన్మ) అనుశృతికి
విషయమయి సర్వవిధముల హితోపదేష్ట యగు నప్పెరియాళ్వారులు
(అనగా విష్ణుచిత్తులు శ్రియః పతికరుణలభించుటకు తత్కల్యాణ గుణ
కథనపూర్వకముగా ననేక పెరవులను విన్యసింపుచు శ్రీకృష్ణసంశ్లేషము
ను సాక్షాత్తుగా లభించిన గోపకన్యకల కాత్యాయనీవ్రత చరిత్రము
న త్యాదరంబుగా ప్రశంసింపనయ్యాది తనమనస్సునం దంపొసినయంతవా
ఖ్యనః కాయంబు లేకీభవించి భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానము నుప్పిరిగా
ని తాను శ్రీకృష్ణసంశ్లేషమునే సాక్షాత్తుగా కోరి ప్రయత్నింప నది
యుగాంతర వ్యవహితంబగుటచే లభించలేక తద్వ్రతం బనుకరింప
బూని తన ఆవాసంబగు శ్రీవిల్లిభుత్తూరును రేపల్లెగాను ఆచటి వటప
త్రశాయి పెరుమాళ్ళను తనమనోహరుండగు శ్రీకృష్ణునిగాను ఆశ్రీగో

వెలను నందగోపాలుని మందిరముగాను అచటి తనతోటి చెలికత్తెలను గోపకుమారికలుగాను తానువారిలో ఒకర్తెగాను త్రికరణశుద్ధిగా భావనాప్రకర్షచేసి తిరుప్పావై అనగా శ్రీగీతియను ముప్పదిపాశురములుగల ప్రబంధమునుచేసి (మాసానాం మార్గశీర్షోహం) అనునీమార్గశీర్ష మాసమనగా దేవతలకు ఉత్తరాయణ దక్షిణాయనములు వకదినమైయుండ అందు రాత్రియందు దక్షిణాయనము యొక్క చివరభాగమందు ఉషఃకాలము ధనుర్మాసము) దినముకు బ్రాహ్మ ముహూర్తము వలె సత్త్వోత్తరమై భగవత్ప్రియకరమయినది గాన ఈ ధనుర్మాసము ముప్పది దినములు వ్రతమాచరించి యీవ్రతదినములలో నిత్యమును ఆండాళమ్మవారు భగవంతుని కళ్యాణగుణములనుగురించి ఒక్కొక్క ద్రవిడసూత్రము(అనగా తిరుప్పావై ముప్పదిపాశురములను) పఠించి ఆశ్రీకృష్ణుని సన్నిధిని విన్నవించి తనయభీష్టశ్రీకృష్ణసంశ్లేషములభించి పరమానందము నొందెను నాథయామున యతివరాది పూర్వాచార్యులందరు ఆండాళుఅమ్మవారు భావనాప్రకర్షము చే జేసిన తిరుప్పావై ప్రబంధానుసంధానపూర్వకముగా ధనుర్మాసము ముప్పది దినములు శ్రీమన్నారాయణార్చనాద్యుత్సవముల నాచరించి కృతార్థులయిరి మహర్షులు గోపికలై జనించి శ్రీకృష్ణవాల్లభ్యము లభించిరి అండాళమ్మవారు నావ్రతమును భగవదేకాయత్త చిత్తచెభావనాప్రకర్ష చేసి తిరుప్పావై ప్రబంధమునుజేసి శ్రీకృష్ణ భర్తృత్వమును లభించి సాయుజ్యము నొందిరి. పూర్వాచార్యులందరు తిరుప్పావైననుసంధించుచు వ్రతము నొనర్చి శ్రీమన్నారాయణ సాయుజ్యమునొందిరి. గావున నీధనుర్మాసమున స్త్రియః పతికటాక్ష పాత్రులయి పరమసాత్త్వికాగ్రగణ్యులయి భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్య నిష్ఠాగరిష్ఠులయినమహానుభావులందరును యీవ్రతమాచరించి కృష్ణసంశ్లేషమును లభించి హరియంతరంగ భక్తులయి మెలగుచుండుట జ్ఞానవజ్జన్మసాఫల్యము.

యీధనుర్మాస పూజావిధానం బొనరించుటకు యీమాస

మంతయు. (శాస్త్రము హూర్తే చోద్ధాయ అనుప్రకారము అయిదు గ
డియల తెల్లవారగనే మేల్కొని స్నానసంధ్యాద్యనుష్టానంబులందీర్చి భగ
వదారాధనము చేసి తదవసరమున పురుషసూక్తాదిపఠనపూర్వకముగా నా
శ్రియఃపతికి యర్ఘ్య పాద్యాచమనీయాది షోడశోపచారముల సమ
ర్పించి తత్కాలంబున తులసీదళంబులును సుగంధపుష్పములును వీనిచే
శ్రీభగవన్నామ సహస్రనామార్చనము చేసి॥ కోదండహస్తం గవా విప్రస్యా
త్వా ప్రత్యూష సన్స్వయం। మాంమానాథం జగన్నాథం నిత్యంభక్తిసమ
న్వితః। ముద్గాన్నమాదరాన్న్యస్య నివేద్య గుణోత్తరం। భక్తాంఘ్రి
రేణువిఖ్యాత ప్రాబోధక్యూక్తి పూర్వకాం। త్రింశద్గాథాత్మికాందివ్యాంస్తు
తి రూపాంమమప్రియాం। గోదోక్తాం ద్రావిడీం బ్రహ్మసంహితాం యః
తిశేద్భువిసప్రపన్నస్సో యోగ్యోకేలహంతస్య సుహృత్ప్రియః॥ అని శ్రీమ
న్నారాయణ సంహితాద్యనేక ప్రమాణాను సారముగా ముద్గాన్నని వే
దనమనగా శర్కరాఘృతాద మధురద్రవ్య ములతోను ఏలాదిపరిమళ
ద్రవ్యములతోను నారికేళాద భోగ్యపదార్థ ములతోను మిశ్రితమై
పరిపక్వమైన ముద్గాన్నమును (అనగా శర్కరపొంగలిని) సభక్తికముగా
సూర్యోదయసమకాలమున భగవంతునికి నివేదనము చేసి శ్రీభక్తాంఘ్రి రే
ణుపరమఋషి ప్రణీత సుప్రభాత ప్రబంధాను సంధాన పూర్వకముగా
శ్రీగోదాదివ్య ప్రబంధంబను సంధించి మంగళశాసనము (అనగా మం
త్రపుష్పము) చదివినీరాంజనమొసంగి మంగళహారతులు పాడి అనం
తరము భగవంతుని శ్రీపాదతీర్థ ప్రసాదములను పరిగ్రహించి మిత్రవర్గ
ముతో భక్ష్యభోజ్యలేహ్య చోష్యపానీయయుక్త షడ్రసోపేతభోజనము
చేసి చందన కుసుమ తాంబూలము లనుభవించి నిత్యోత్సవము చే
యుచుండుట సకలదేశస్థ శిష్టజనసంప్రదాయము. గానయిట్టిపరమపురు
షార్థ స్వరూపమైన యీధనుర్మాస వ్రతమును మానంశమూలపురుషు
లయినట్టియు శ్రీమద్వైదమార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యోభయవేదాంతప్రవర్త
క శాంతిశమదమాద్యనంత కల్యాణగుణ పరిపూర్ణులగు శ్రీమద్విశిష్టాద్వైత

సిద్ధాంత ప్రతిపాదక బ్రహ్మసూత్ర శారీరక భాష్యకరణ ధురీణ శ్రీమద్రామానుజాచార్యైః నిర్ణీత చతుస్సప్తతి సింహాసనస్థపరిగణిత తస్సాయమాచార్య పురుషాణాం మధ్యే శ్రీనల్లాన్ కాలమేఘాయ్యానవమధ్యే ప్రవర్తతే॥ చక్రవర్తీతి విఖ్యాతం అత్ర చక్రం జగద్గురుం॥ అని ప్రశంసను బొందినట్టియు శ్రీమదుభయ వేదాంతోపదేశ పారీణ స్వాములగుటచే చక్రవర్తి యను బిరుదాంకితులయినట్టియు శ్రీమత్తిరుమలైనల్లాన్ చక్రవర్తి స్వామివారు అత్యాదరముగా నీ వ్రతము నాచరించి తదీయారాధనం బొనర్చుచుండిరి. తదాది శ్రీమాన్ మాయయ్యగారియు న శ్రీనరసింహాచార్యులవారి వరకువుండే వంశపరంపరా వారందరు చాలాశ్రద్ధతో నీకైంకర్యములను నిర్వహిస్తినారు శ్రీమాన్ మాయయ్యగారి కాలమువరకు ద్రవ్యాపపత్తి చాలమిచే కొందరధికారులను ద్రవ్యసహాయార్థము కూర్చుకొనిరి మేమున్నూ చాలా శ్రద్ధతో నీవ్రతమును జరుపుచుంటిమిగాని ప్రస్తుతముకొందరధికారులు తగ్గియున్నారు కాబట్టిమేమిపుడు శ్రీయఃపతికటాక్షపాత్రులయిన మహానుభావులనుగూర్చి చిన్నవిన్నపంబు విన్నవించుచున్నారము గానదీని సఫలముచేసి అన్నమహానుభావులందరు యుష్మత్సంతతి జాతానాం దీర్ఘమాయుష్య విష్యతి. అనువల్లె ఆయురారోగ్య పుత్రార్ధరాజ్యబంధు సమృద్ధులును ధనకనక వస్తువాహన ఛత్రచామరాందోళికాద్యైశ్వర్యమును పొందినుండుచుటేగాక పరమందు సోశ్నుతే సర్వాన్ కామాన్ సహ బ్రహ్మణా విపశ్చితేతిఅనునట్లు నిత్యనిరవద్య నిరతిశయ నిరవధిక బ్రహ్మానందమును కూడా అనుభవించి సుఖింతురుగాక యని మాయిష్టదైవమగు శ్రీఅలర్మేల్మంగా సమేత శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామివారి సాన్నిధ్యములో ప్రార్ధించుచున్నారము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

సహాయ ద్రవ్య వివరణం.

౧౦—౦—౦ పూర్ణాధికారి.

౫—౦—౦ అధికారి.

౨—౮—౦ అర్ధాధికారి.

యీ చొ॥ సమర్పించవలెను.

యిట్లుసమర్పించువారు తమగోత్రనామములుకూడ వ్రాసిమా వద్దికి పంపినచో వారినిమాసనుర్మాస కైంకర్యాధికారి గణనా పుస్తకములో వ్రాసి వారిపేరట శ్రీమత్తిరువేంగడము దయార్ణ సన్నిధిలో శ్రీ భగవద్దివ్య సహస్రనామార్చన మంత్రపుష్పములు యథావిధిగా జరిగించబడును.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

పాతుప్రణతరక్షార్థం విలంబమసహన్నివ। సదాపంచాయుధీం భిభ్రత్సన శ్రీరంగనాయకః.

ఇట్లు విన్నవించునది,

శ్రీమత్తిరుమల నల్లాన్ చక్రవర్తి శ్రీనృసింహదేశిక కుమార శి
రు వేంకటాచార్యః.

కాపుస్థలం యేలూరుతాలూకా చొదిమెళ్ల.

౧. సింహమాసము రోహిణీనక్షత్రము శ్రీకృష్ణావతారము॥ సింహమాసే సితేపక్షే రోహిణ్యామష్టమీతిథౌ। చసమార్ద్రప్రదాతారం కృష్ణంవందేజగద్గురుం। శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

౨. కర్కటకమాసం పుబ్బనక్షత్రము గోదాదేవి అండాళ్। కర్కటెపూర్వఫల్గున్యాం తులశీకాననోద్భవాం। పాండ్యేవిశ్వంభరాంగోదాం వందేశ్రీరంగనాయకీం.

విష్ణుచిత్తాత్మజాంగోదాంగోపికా చరితవ్రతాం। శ్రీరంగరాజమహిషీం వందేశ్రియ మహర్నిశం.

మంగళహారతి—సురటరాగము—ఆటతాళము

శ్రీచూడికొడుత కాశ్రితజనధారికి మంగళం శుభమంగళం జయమంగళం నిత్యమంగళం వాచామగోచరవైభవముకు జయమంగళం నిత్యమంగళం ॥ శ్రీ ॥

౧. తులసీవనమున సత్ఫలముగై బుట్టిన మొలకకు। లోకచిలుకకు। చెలువమమర విష్ణుచిత్తునిపుత్రికి మంగళం। శుభమంగళం జయమంగళం నిత్యమంగళం ॥ శ్రీ ॥

౨. ఆషాఢపుబ్బయం దవతరించిన మృదుభాషికి। దానపోషికి। శేషి చేతనులను సంధించెఘటకకు మంగళం ॥ శ్రీ ॥

3. విరులుముడచి హరికరియించినయొసగినగరితకు। విశ్వభరితకుతిరుప్పావు బాడినదివ్యవాగ్ఝరికిని మంగళం ॥ శ్రీ ॥

౪. విల్లిబుత్తూరాపల్లెగడలచిన తల్లికి కల్పవల్లికి ఎల్లకేశులకోభిల్లిన గొల్లకు మంగళం॥

౫. నోముకెనుర్కావనీను మొనర్చిన భామకు। గోదానామకు। రామ సోదరి సోదరీమహనీయకు ॥ మంగ ॥

౬. నతజనపోషికి నళిళయమున వాహహతికునుకునుభనుతకునుసాత వెంకటదాససేవిత పదకును ॥ మంగళం శుభమంగళం॥

సురటరాగము — ఆదితాళము.

మా వేణుగోపాలునకు మంగళము శుభమంగళము.

నారము లేని నానావిహారుడై వనమునుజాలత వదువారము లేని కారుణ్యపూరముతో బోము ఘట్టి ॥ మావేణు ॥

౧. సుందరమౌ బృందావనమందున వసియించుగోపమందయా నలతో పొందు। సాహ జేయుము। చందనము మెయియగురులెల్లనంద యశోదలకు ముందు। పొందు నినుముద్దులుకుచు। డెందమునింపొందజేయు ॥ మా ॥

౨. వారిజనేత్రలు యమునా। తీరము జేరి వినోదముతో। చీరలనువిడచి యంతట। నీరంబుచే। వారణము లేను మరి। వారి చేలములనుగొ

నుచు ధారుణి జనులద్భుత మొందధారుణీ జమునెక్కిన ॥ మా ॥

3. పాతకులౌ పూతనాది ఘాతుకదనుజాళినెల్ల ఘాతసల్పి చిన్నెలను పన్ని ఘాతసేయుచూ । ధాతపురుహూతాది దేవ వ్రాతములు గొల్వలోకమాతయౌ రుక్మిణిని పెండ్లి కూతుగా జేకొన్న చక్కని ॥ మా ॥

4. అందము చెలంగ సత్య మందయాన జాంబవతి కాళింది మిత్రవిందాద్య ష్టసుందరులొప్ప। పొందుగను బదియారువేల చందన గంధు లింపొంద చందురుని గేరుసౌధ బృందమున విహరించు ముద్దుల ॥ మా ॥

5. వంద్య శ్రీనల్లాన్ చక్రవర్తి వంశజులౌ సుందరవిష్ణు పాదారవిందములనమ్మి । పొందుగను స్మరియించి పరమానందుడగు వెంకటాచార్యుల డెందమున వసియించి కోర్కెలు ముందుగను కృపనొసగు చక్కని ॥ మా ॥

శ్రీమద్వేదాంత వేద్యాయ । శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మణే ముదా। రుక్మిణీ సత్యభామాభ్యాం । సేవితాయాస్తు మంగళం ॥

స్వోచ్ఛిష్ట మాలికా బంధ గంధ బంధురజిష్ణ వే । విష్ణుచిత్త తనూజాయై గోదాయై నిత్యమంగళం। మంగళాశాసన పరైర్మదాచార్య పురోగమైః। సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైస్సత్కృతాయాస్తు మంగళం.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

గురుపరంపరా.

శ్లో॥ శ్రీశైలేశదయాపాత్రం ధీభక్త్యాది గుణార్ణవం। యతీంద్రప్రవణంవందే రమ్యజామాతరంమునిం॥ రమ్యజామాతృయోగీంద్రపాదరేఖామయంసదా. తదా యత్తాత్మ సత్తాదిం రామానుజముని భజే॥ లక్ష్మీనాథసమారంభాం నాథయామున మధ్యమాం। అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందేగురుపరంపరాం॥ యోనిత్యమచ్యుత పదాంబుజయుగ్మ రుక్మవ్యామోహితస్తదితరాణి తృణాయ మేనే । అస్మద్గురోర్భగవ

తోన్యదయైకసింధోః రామానుజస్య చరణౌశరణం ప్రపద్యే॥ మాతాపితా యువతయస్తనయావిభూతిస్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానాం। ఆద్యస్యనః కులపతేర్వకుళాభి రామం। శ్రీమత్తదంఘ్రి యుగళం ప్రణమామిమూర్ధ్నా॥ భూతంసరశ్చ మహదాహ్వయ భట్టనాథ శ్రీభక్తిసారకుల శేఖరయోగివాహాన్ భక్తాంఘ్రి రేణుపరకాలయతీంద్రమిశ్రాన్ శ్రీమత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోస్మినిత్యం॥

వాక్య గురుపరంపరా.

అస్మద్గురుభ్యోనమః. అస్మత్పరమగురుభ్యోనమః. అస్మత్సర్వ గురుభ్యోనమః. శ్రీమతేరామానుజాయనమః. శ్రీపరాంకుశ దాసాయనమః. శ్రీమద్యామునమునయేనమః. శ్రీరామమిశ్రాయనమః. శ్రీపుండరీకాక్షాయనమః. శ్రీమన్నాథమున యేనమః. శ్రీమతేశఠకోపాయనమః శ్రీమతేవిష్వక్సేనాయనమః. శ్రియైనమః. శ్రీధరాయనమః॥ అస్మద్దేశికమస్మదీయ పరమాచార్యానశేషాన్ గురూన్ శ్రీమల్లక్ష్మణ యోగిపుంగవ మహాపూర్ణం మునిం యామునం। రామంపద్మవిలోచనం మునివరం నాథంశఠద్వేషిణం. సేనేశం శ్రియమిందిరాసహచరం నారాయణం సంశ్రయే॥ శ్రీరామానుజ యోగిసుందర వర శ్రీశైల నాథాన్గురూన్. లోకార్యోత్తర వీధి కృష్ణకలిజి ద్వేదాంతి భట్టారకాన్। శ్రీగోవింద యతీంద్రపూర్ణయమునా వాస్తవ్య రామా[illegible] భజే పద్మాక్షాహ్వయనాథ యోగిశఠ జిత్సేనేశ పద్మాహరీన్॥ తిరుమంత్రం॥ ఓమ్ నమోనారాయణాయ। ద్వయం. శ్రీమన్నారాయణ చరణౌశరణం ప్రపద్యే। శ్రీమతేనారాయణాయనమః చరమశ్లోకం। సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణంవ్రజ।అహంత్వాసర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మాశుచః।శ్రీరామ చరమశ్లోకమ్॥ సకృదేవ ప్రపన్నాయతవాస్మీతి చయాచతే। అభయం సర్వభూతేభ్యోదదామ్యేతద్వ్రతం మమ॥ మిత్రభావేనసంప్రాప్తం. నత్యజేయంకథంచన। దోషోయద్యపి తస్యస్యాత్సతామేతదగర్హితం॥ సీతాచరమ. శ్లోకమ్, పాపానాం వాశుభానాంవా వధార్హాణాం ప్లవంగమ. కార్యంకరుణమార్యేణన కశ్చిన్నాపరాధ్యతి॥ వ

రాహాచరమ శ్లోకమ్స్థితేమనసినుస్వస్థేశరరీరసతియోనరః। ధాతుసామ్యే
స్థితేస్మర్తా విశ్వరూపంచమామజం॥తతస్తం మ్రియమాణం తంకాష్ఠ పా
షాణ సన్నిభం । అహంస్మరామి మద్భక్తం నయామి పరమాంగతిం ॥
శ్రీరంగచరమశ్లోకం।మామేవానుస్మరస్వత్వంత్వామహంసంస్మరామిచ।
ఉపాయమపవర్గస్యరహస్యమపిమేశృణు॥సర్వకర్మాణి సంత్యజ్య సర్వకర్మ
ఫలానిచ। శరణం మాం ప్రపద్య స్వసర్వబంధవిముక్తయే॥ శ్రీసుదర్శన
చరమశ్లోకం ॥ భగవన్సర్వవిజయ సహస్రారవరాజితః । శరణంత్వాం
ప్రపన్నోస్మి శ్రీకర శ్రీసుదర్శన॥సుదర్శనమహాజ్వాలకోటిసూర్యసమప్రభ।
జ్ఞానాం ధస్యమేదేవ విష్ణోర్మార్గం ప్రదర్శయ॥ శ్రీపాంచ జన్యచరమశ్లో
కం॥ పాంచజన్యనిజధ్వానధ్వస్తపాతకసంచయ। పాహిమాంపాపినంఘో
రసంసారార్ణవపాతినం॥ జ్ఞాతి జానపదాన్ధర్మాన్ శ్రేణీధర్మాంశ్చధర్మవిత్ ।
సమీక్ష్యకులధర్మంచ స్వధర్మం ప్రతిపాదయేత్ ॥ చిన్నకలియన్ వాన
మామల స్వామి। చిత్రి అశ్వని తిరునక్షత్రం ॥ ఈశ్వరాబ్దేశ్వనీ తా
రేచైత్రమాసి కృతోద్భవః। జీయాద్వాన మహాశైలకలిజిద్యోగిరాట్స
దా॥ నిత్యంతనియన్॥ శ్రీమద్యతీంద్ర వరయోగి పదాబ్జయుగ్మ ప్రేమా
బ్ధి వానగిరి యోగిదయైకపాత్రం। వేదాంత యుగ్మవిశదీకరణ ప్రవీణం
రామానుజం మునివరం । సతతం నమామి॥ శ్రీమద్వానాచలజియ్యర్
తిరువడి ఘళేశరణం॥

శ్లో॥ ఆచార్యానస్మదీయా నపిపరమగురూన్ సర్వమాచార్యవ
ర్గం। శ్రీమద్రామానుజాఖ్యంమునిమఖిల జనోద్ధారణా యావతీర్ణం।పూ
ర్ణార్యం యామునేయం మునివరమథతౌ రామరాజీవనేత్రౌ వందే
నాథంముసీంద్రం వకుళధర చమూనాథ లక్ష్మీముకుందాన్ ॥ వరదగురు
వేంకటేశౌ రామానుజ వరద విష్ణుచిత్తార్యాన్। కురుకేశ భాష్య కృతౌ
నమామి నాథేనయామునం వ్యాసం॥ నాథంపంకజ నేత్రరామయము
నా శాస్త్రవ్య మాలాధరాన్। యోగీంద్రంకురుకేశచం ద్రజలధిం గో
విందకూరాధిపౌ భట్టార్యం నిగమాంత యోగిజగదాచార్యౌ సకృష్ణ
ద్వయంవందేమాధవ పద్మనాభ సుమనః కోలేశదేవాధిపాన్॥

శ్లో॥ శ్రీశశ్రీ సైన్యనాథా న్వకులధరమునిం। నాథపంకేరు హా క్షౌరామంశ్రీయామునేయం మునిమపిచ మహాపూర్ణ రామానుజార్యా। గోవిందం భట్టవేదాంత్య భిధముని కలిధ్వం సదాసాంశ్చ కృష్ణం లోకార్యం శ్రీనగేశం। వరవరమునిమప్య న్వహంచింతయామి। శ్రీమదచ్యుత శఠకోపరామానుజ వరవర నిజగురుభ్యోనమః॥

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీమదప్పరాయ గుండత నేని సద్వంశ్య పరంపరా గతసదాచార్య శ్రీమాన్ బూసుగడ్డ కందాడై శ్రీమచ్చారి స్వామి వంశస్త గురు పరంపరా.

శ్లో॥ శ్రీకాశ్య పాన్వయ సుథాం బుధిపూర్ణ చంద్రం। శేషాద్రి వాసమఖలార్ధ దమప్రమే యం। శ్రీమద్యతీంద్రవరయోగి పదాబ్జ భృంగం। శ్రీమచ్చారి గురుమన్వహ మార్యమీడే ॥

౨. శ్రీమత్తిరువేంగడ దేశికర్

శ్రీమచ్చారి గురువర్య తనూజరత్నం । తత్పాదసంశ్రయణలబ్ధ రహస్య జాలం। వేదార్థ తత్వవిశదీకరణైకదీక్షం శ్రీవేంకటేశ గురువర్య మహం ప్రపద్యే॥ శ్రీమత్తిరు వేంగడ దేశికతిరువడి ఘళేశరణం ॥

3. శ్రీమజ్జగన్నాథదేశికర్.

వేంకటాచార్య సత్పుత్రం వినయాదిగు[illegible] జ్వలం। తత్పాదపంపంకజా సక్తం. జగన్నాథ గురుంభజే॥ శ్రీమజ్జగన్నాథస్వామి నేనమః

౪. శ్రీమచ్చక్రవర్తి దేశికర్.

జగన్నాథార్య సత్పుత్రమనంత శ్రీపాదాబ్జమధు వ్రతంజ్ఞాన। భక్తి కృపావానం చక్రాచార్య మహంభజే॥ చక్రవర్తి దేశిక తిరువడిఘళే శరణం.

౫. శ్రీమజ్జగన్నాథదేశికర్.

చక్రాచార్యసుతం సమ్య క్తత్పాద కమలా శ్రితం। గర్భనస్థాపనో ద్దేశ్యం జగన్నాథార్యమా శ్రియే। శ్రీ జగన్నాథదేశికాయనమః.

౬. శ్రీమద్వేంకటదేశికర్.

జగన్నాథార్య పాదాబ్జ చంచరీకం దయానిధిం। శమాది సద్గుణోదాత్తం। వేంకటార్యం సదాభజే॥ శ్రీమద్వేంకటదేశికాయనమః॥

౭. శ్రీజగన్నాథదేశికర్.

వేంకటాచార్య సత్పుత్రం। విద్యావినయసంపదం। ఆశ్రయే తత్వ సారజ్ఞం జగన్నాథార్య నామకం॥ శ్రీజగన్నాథస్వామినేనమః॥

౮. శ్రీమచ్చక్రాచార్యదేశికర్.

జగన్నాథమహాచార్య పాదాంభోరుహ చింతనం। మంత్రరత్నాను సంధానం చక్రాచార్యం సమాశ్రయే॥

౯. శ్రీజగన్నాథదేశికర్.

చక్రాచార్య కృపాలబ్ధ పరతత్వవినిర్ణయం। తత్పుత్రం సంశ్రయే నిత్యం. జగన్నాథాభిధం గురుం॥ శ్రీజగన్నాథదేశికర్ తిరువడిగళే శరణం॥

౧౦. శ్రీమచ్చక్రాచార్యదేశికర్.

శ్రీమజ్జగన్నాథ గురూత్తమ శ్రీ పాదారవిందద్వయ చంచరీకం। శాంతాది కల్యాణగుణప్రకృష్టం. చక్రార్యమీడే మమ పాత్రభక్తిం॥

౧౧. శ్రీమత్తిరువేంగడదేశికర్.

శ్రీచక్రార్యుల పాదద్వయ సరోజాతాశ్రితం సద్గుణం। వేదాంత ద్వయసంచితార్థమనన వ్యాపార పూర్ణాదరం। శ్రీమత్కాశ్యప వంశ దుగ్ధజలధేః ప్రోద్భూత ముక్తామణిం। సమ్యక్ శ్రీ తిరువేంగటార్య గురు నామానం సదాహంభజే॥ శ్రీమత్తిరువేంకటదేశికర్ తిరువడిగళే శరణం॥

౧౨. శ్రీమదప్పలదేశికర్.

సేవే శ్రీతిరు వేంగటార్య గురురాడ్జ్ఞాన ప్రభాభానుకం। నానా మ్నాయ పరిశ్రమప్రకటితప్రజ్ఞంకృపాసాగరం। సర్వజ్ఞం పితృతాచ్యుతాంఘ్రియుగళధ్యానామృతాస్వాదినం। సర్వాభీష్ట దమప్పలార్య మనిశం శాస్త్రార్థనిష్ఠం గురుం। శ్రీమదప్పలదేశికర్ తిరువడిగళే శరణం॥

౧౩. శ్రీమజ్జగన్నాథ దేశికర్

రామానుజకృపాపాత్రం। కాశ్యపా న్వయ సంభవం। అప్పలా ర్య గురోస్సూనుం జగన్నాథార్యమాశ్రయే॥ అస్మదాచార్య తిరువ డిఘళేశరణం ॥

౧౪. వెంకటరామానుజదేశికర్.

కాశ్యపాన్వయ సంజాతం కల్యాణశాలినం। జగన్నాథార్య సచ్ఛి ష్యం వెంకట్రామానుజం భజే॥ శ్రీవేంకటరామానుజస్వామినేనమః॥

అప్పలదేశికర్.

జగన్నాథార్య సత్పుత్రం గోదాపాదాబ్జషట్పదం। అప్పలార్య మహాంవందే। వేదాంత ద్వయవేదినం॥ అప్పలదేశిక తిరువడిఘళేశరణం ॥

తిరువేంగళదేశికర్.

కాశ్యపాన్వయ సంజాతం జగన్నాథార్య నందనం

సేవేవేదాంత తత్వజ్ఞం తిరువేంగళదేశికం॥ తిరువేంగళ దేశిక తి రువడి ఘళేశరణం.

వేంకట దేశికర్.

వేంకట్రామానుజాచార్య పుత్రం వేంకటదేశికం। వేదవేదాంగ తత్వజ్ఞం వందేసర్వార్థ దంగురుం॥ శ్రీమద్వేంకట దేశికాయనమః॥

అప్పలదేశికతిరునక్షత్రం • తులా • శతభిషం.

తులాశతభిషగ్జాతం జ్ఞానభక్త్యాది సాగరం। జగన్నాథార్య సత్పు త్ర మప్పలార్యమహంభజే॥

తిరువేంగళా చార్య స్వామితిరునక్షత్రం। ధనిష్ఠమీనం। పంగు ని। మీనేధనిష్ఠాసంభూతం। జగన్నాథార్యనందనం। తిరువేంగళనామానం సేవే వేదాంత వేదినం॥

వెంకటదేశికర్. మృగశిర. వృషభం వైయ్యాశి.

వృషభే మృగశీర్షర్క్షె జాతంవెంకటదేశికం। వేంకట్రామానుజా చార్యపుత్రం వందేసు ధీమణిం॥ ఆచార్యతిరువడి ఘళే శరణం॥

శ్రీమద్భావుగడ్డ కంధాడై జగన్నాథాచార్య స్వామివారి తిరు

నక్షత్రం। వృషభం విశాఖ వైయ్యాశి.

వృషబేతు విశాఖాయాం కాశ్యపాన్వయ సంభవం। అప్పలార్య గురోః పుత్రం జగన్నాథార్య మాశ్రయే॥

తీర్థం మాఖం శుక్లపక్షం. తదియ.

శ్రీమద్ధాతృను వత్సరేచమకరే స్థేనేథనిష్టాయుతే। మాఖే శుక్ల సుపక్ష సౌమ్యకదిన శ్రీమత్తృతీయాతిథౌ। శ్రీమాన్ కాశ్యపగోత్ర రాడ్వర జగన్నాథార్య వర్యోమహాన్ ప్రాయాద్దేశిక పాదపద్మయుగళం శ్రీమంత్రరత్నం స్మరన్। కాశ్యపాన్వయ వార్ధీందుం కమలాక్ష కృపా శ్రయం। అప్పలార్య గురోస్సూనుం। జగన్నాథార్యమాశ్రయే॥ ఆచార్య తిరువడిఘు శేశరణం॥

శ్రీమాన్ వేంకట్రామానుజా చార్య స్వామి తిరునక్షత్రం కర్కాటకం పుబ్బ। కర్కాటే పూర్వఫల్గున్యాంకాశ్యపాన్వయ సంభవం। శ్రీమద్వేంకట రామానుజాచార్యం సతతంభజే॥

తీర్థం జ్యేష్టమాసం. కృష్ణపక్షం. చతుర్థి.

జ్యేష్టేమాసేరిపుకృతి సమేకృష్ణపక్షే చతుర్థ్యాం।రాత్రౌజీవేహ్నిచ శ్రవణభేపూర్ణి యుగ్మంగతేచ।యోవేదాంత ద్వయపరిచయః, కాశ్యపంగోత్ర మాయన్ వెంకట్రామానుజగురురగా చ్ఛ్రీగురోః పాదపద్మం॥

ఆచార్యతిరువడి ఘు శేశరణం.

కేదారగౌళ-త్రిపుట.

సరసి జాక్షిరో నల్లాన్। చక్రవర్తి నృసింహ। గురుమణి గనవమాన్॥ పరమ భాగవతాగ్ర। సములై తిరుమంత్ర। స్మరణద్వయంబును, చరమపద్యము గూర్చి॥ ౧॥ గురిగ కాసికసన। ద్గోత్రశరధి హిమ। కిరణులనగనన। తిరణ మొంది॥ పరమకారుణ్య సం। భ్రమ పిత్రివ్య శ్రీవరదాచార్య చరణ। వరణము ఘటియించె ॥స॥ ౨॥ సరసాష్టవిధపూర్తి। సంబాధనవకము। ధరియించి మాధృశో। ద్ధరణులునై॥ హరితశతహరయుతి। శ్వరవరవరసంజ్ఞ। చెరియించుశిష్యో। జ్జీవన శుభగుణి ॥స॥ ౩। శ్రీరంగవర్యప్రా। సిద్ధాభిమానా గ్ర్య। ధారకపుత్రులై సం। సాజనులా। ధీర

తత్వా జ్యోపాదేయార్థములుదెల్పి। ధారకపోషకా।ధారకు లానుధినీ॥స॥ ౭॥ గరిమభాష్య గ్రంథసరణిని సాయించి। పరిపూర్ణ కృపనుమాపై నా గుప్పి। వరశేషాచలహరి। వలెనుశ్రీరాఘవ।గురుమణినృదులసూక్తులకు తోషమొందె ॥ సర ।

బేగడరాగం - ఆటతాళము.

విష్ణు చిత్త తనూజ రానమ్మా।దాసులబ్రోవ। విష్ణుసన్నిధిజేరినా వమ్మా ॥ శూడికొడుతనమ్మా ॥ ౧॥ పూర్వఫల్గుణి కర్కి-భృగు నెంచీ।య వతరించి। సర్వదశలను దంగిరించి। సర్వకును మము మేన ధరియించి। సంతసించి। సార్వభౌముసకిప్పి మెప్పించి। బ్రోవనెంచి ॥వి॥ -౨॥ నేర్పు మీరగవ్రతము చేతోడి॥ చెడియలగూడి। తూర్పు తెల్లవారగను నేడీ॥తూ ర్పు మీరగ। స్నానములనాడి। వెన్నుసకోడి కూర్పుమువ్వది పాటలను బాడి। చాలవేడీ ॥వి॥ ౩॥ హరికి అక్కాలడిసినిడదలచీ। నాలగొలచీ। అ రసియుడయువరిమటి తాసెలప. తిరమునీతో మాయన్న యుపిలచీ। చా లవలచీ। ఇగవు విలుబుత్తూరెయన నిలచీ। బ్రోవదలచీ ॥వి॥ ౪॥ కూరిమి తో శ్రీశేషగిరి వెలసి। గంధతులశీ। సూరిజనులతోడుగా మెలసి। కోరిశ్రీ హరిప్రేమతావడసీ। శ్రీశ్రీనివాసగురు దయాభుల ముదముతోగలసీ యీ భువినివెలసి ॥వి॥

ఘంటారవప్రియ-ఆట.

మంగళాంబిదునో • శ్రీ • చూడికుడుతా ॥మం॥ పన్నాగకర్క టి। పూర్వఫల్గుణి యందు తులసీవనంబున పుట్టిపెరియాళ్వారు పట్టి ॥మ॥ విమలదండలు తన। సిగను జుట్టివిడిచి। ధరణీశుకర్పించుచాల। సుగుణము లశీలా ॥మ॥ విల్లిపుత్తూరరేపల్లెగ మదిదలచి। మొల్లగోపికలను బిలచీ।మ ది కృష్ణుసినలచి। తిరుప్పావు రచియించి। శ్రీపతికి వినుపించి। నరసింహ గురుసంతసించి। శ్రీవాగ్ఝరి ఒంచి ॥

ఘరజ రాగము—ఆదితాళము.

హారతిత్తాము రారె । మన శ్రీశూడికొడుతకు । చేడెలందరు గూడి ॥ హా ॥

తులసి వనంబున మొలచిన మొలకకు । చిలుకలకొలికికి చెలియ లందరు గూడి ॥హా॥ లిల్లిభుత్తూర రేపల్లెగదలచిన వల్లవచేడియయైన। పల్లవపాణికి మీరు ॥ హా ॥ విరులనుముడచియు । వరునకు ప్రియముగ సరసతనొసగిన । సరసిజనేత్రికి నేడు ॥ హా ॥ సోముధనుర్మాస । నీమము సల్పిన సోముని గేరు మోము భామామణికిమీరు ॥ హా ॥ నర సింహాగురునెడ । బాయక తిరుప్పావు । రచియించి శ్రీపతికొసగిన సుందరికి ॥ హా ॥

తలుపుల దగ్గిరపాట—ధన్యాసిరాగము.

కావేరీతీరమునా స్నానము సంధ్యలవార్చి । తిరువీధులు వేంచేసి చెలగుచు వచ్చేరు ॥ శోభనామే ॥ శ్రీరంగానాయకులు । శ్రీదేవితో రాగానూ తిరుణాలుగూడుక పసిడి తలుపులు మూసేరు ॥ శోభనామే ॥ పెరియాళ్వారుల సతియు మునికన్నెలు సురవనితల్। దంపతుల పేరడుగ సరగున నిలచీరి ॥ శోభనామే ॥ ఆలస్యమేమయ్యా। హరిరంగానాయకుడా। ఆ ప్రవాసనములు వేల్పా । కాలాహరణంబామె ॥ శో ॥ సతిపేరు చెప్పను. సరగునరావచ్చాప సతిపతులిద్దరి పేర్లు । సరసముగా జెప్పుడీ ॥శో॥ వని చెలులు బలుకగను। చిఱునగవులు నవ్వుచునూ। సిగ్గునసిరములువంచి। మురియుచుబలికేరు। పెరియాళ్వారులపుత్రి। ప్రియమగు శ్రీభూపుత్రి। చూలికాండాళని పేరు శ్రీకాంతుడుబలికె ॥ శో ॥ అఖిలాండనాయకుడు. ఆశ్రితజన శీలుడూ। శ్రీరంగనాయకులని । యాండాళూబలికే ॥ శో ॥ ఆ పలుకులువిని మునులు॥ సురకన్నెలు మెచ్చుచునూ । హారతులుయిప్పించి ఆశీర్వదించిరి ॥ శో ॥ పీఠికపురమున నిలచి। మాధవుని మదిదలచి। నరసింహాగురుగాంచి। సతిపతులను పలచి ॥ శో ॥

లాలి శ్రీరాగము—ఆదితాళము.

లాలి గోదాదేవికమణి శ్రీదేవి। లాలిరంగని దేవి శ్రీనీళదేవీ॥లా॥ శ్రీతులశివనములో చెన్నొందబుట్టి శ్రీవిష్ణుచిత్తులకు తనయచూపట్టి। శ్రీవిల్లిబుత్తూరు పురముచేపట్టి। శ్రీవైష్ణవస్త్రీలసిగులచేపట్టి ॥ లాలి ॥ ప్రద్దుపొద్దున లేచిగోపికలవేడి। సద్దుశాయక యమునజలములనునాడి। ముద్దుగులుకుచు కృష్ణునరునిగావేడి। వద్దికణొ ముప్పది. పాటలనుబాడి ॥లా॥ విమలవరత హారికొరకు ధరియించి। పన్నుగా పీరికావురమందు మించి। వన్నెగామాధవుని సన్నిధిలభించి। వరసింహ గురుచరణ కమలముల భించి ॥ లాలి ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

పవళింపుపాట—మధ్యమావతిరాగము—ఆదితాళము.

శ్రీనివాసులును చెలగుచుసిరితో। శయనించెనుగనరె। పరమ దయాళుడు। పసిడిమేడలో। హంసతూలికా తల్పముపైనశ్రీ ॥ శ్రీ ॥

పరమపురుషునకు శ్రీభూనీళలు పాదములొత్తగనూ। అగరుచందనము పునుగు జవ్వాజియు। అతివలుయులరగనూ। ఏలా లవంగ జాజిఫలములు జాపత్రియుజేర్చి। కర్పూరపువిడెములుకాంతలుజేకొని। కాంతుని కొసగగనుశ్రీ ॥ శ్రీ ॥ వింజామరములు వెలదులు వీవగ వీణలు మీటగనూ। తాళవృంతములు తరుణులుచేకొని సరిగునవీవగనూ ॥ అద్దముగోపల ముద్దియలను గని। ముద్దుగబలుకుచునూ। సుందరాంగులకు సంతసమొప్పగ సరసములాడుచునూ ॥ శ్రీ ॥ నవల రసములు కదళీ ఫలములు క్షీరముపాయసమూ। కమలాఫలములు కలకండయుమంచిఖర్జూరంబులునూ। కొబ్బరి మొదలగు ఖజ్జాయంబులు నవనీతంబులునూ ఆరగించుచును అతివలకొసగుచుశ్రీనివాసవెంకట గురుడలచు శ్రీశ్రీ మంగళానిభవంతు.

సమాప్తము.

